

ALT Suvažiavimas

Lapkričio 21-22 d., Pensylvanijoje, New York'e, įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas. Šiame suvažiavime įvyko tai, ko Amerikos lietuvių visuomenė labai pageidavo: Lietuvių tautininkų srovė įstojo į Amerikos Lietuvių Tarybą, bendrai dirbti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Šį įvykį liudijo Lietuvos Generalinis Konsulas Jonas Budrys, kuris Tarybos suvažiavimo atidarymo kalboje pabrėžė tai, nuo savęs ir Lietuvos Ministro Žadeiko įgaitos, kaip reikšmingą, svarbų ir reikalingą įvykį. Suvažiavimą uždarant, p. konsulas dar kartą pabrėžė toms visų patriotinių srovių susijungimo į bendrą darbą svarbą.

Tarybos suvažiavimą atidarė ALT Vykdomojo Komiteto pirmininkas L. Šimutis, kuris taip pat susijaudinusiai atkreipė dalyvių dėmesį į ketvirtos, tautininkų srovės, įsijungimą į Tarybą.

Pirmininkas pageidavo, ir tą patvirtino kiti, kad, aktyvaus ir tragiško lietuvių tautos likimo, mūsų tarpe buvę praeityje nesupratimai būtų užmiršti, o kad, iš praeities sau stiprybę semdami, tik dirbtume darba, kurio dabar iš mūsų reikalauja mūsų tauta.

Iš tautininkų į ALT inėjo šie atstovai: Antanas A. Olis, dr. M. J. Colney, K. S. Karpis, V. G. Abraitis, A. S. Trečiokas, Juozas Ginkus ir Juozas Tysliava.

Kitos trys Taryboje dalyvaujančios srovės—katalikai, sandariečiai ir socialdemokratai—tautininkų į Tarybą įstojimą užgyrė vienbalsiai.

Atvyks M. Krupavičius ir V. Sidzikauskas

Tarp svarbesnių Tarybos suvažiavimo pranešimų ir svarstymų buvo:

1. Pranešimas, kad atvyks į Ameriką Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIKo) atstovai Kun. Krupavičius ir Sidzikauskas.

2. Apsvarstytas nesupratimas, kilęs BALFe dėl katalikų organizacijos Amerikoje tikrinimo tremtinius kviečiančių asmenų religinio įsitikinimo.

Šis reikalas pavesta rezoliucijų komisijai kiek galint nustatyti prieinamiausią dalyko išlyginimą, patiekiant BALFo vadovybei rekomendacijas.

Tarybos vėjus

vasario mėnesį

Taryba pradės visuotiną aukų vėjų su vasario 1 d. 1949 metais, trijų ar keturių mėnesių laikotarpiui. Tas vėjus bus surištas su Vasario 16-tos minėjimu ir VLIKo atstovų atsilankymu.

Rudenį Amerikos Lietuvių Kongresas

Rudenį 1949 metais, spalio ar lapkričio mėnesį, įvykiai nepareikalaus ankščiau, nutarta sušaukti Amerikos Lietuvių Kongresas.

Smulkesnes informacijas tais reikalais oficialiai praneš pati ALT valdyba.

ALT vadovybė

Suvažiavimo pabaigoje, buvo išrinktas AL Vykdomasis Komitetas, kurį dabar sudaro po vieną atstovą nuo visų keturių srovių: Pirmininkas L. Šimutis (katalikų),

DIRVA

THE
The Ohio War
Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 47

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO November-Lapkr. 26, 1948

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave.Cleveland 3, Ohio

Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

(33-ti metai :: 33rd Year)

CIO ir Karo Veteranai kratosi komunistų

Marshallo slapto raportas Prez. Trumanui

Washington. — Grįžęs iš Paryžiaus Valstybės sekretorius Marshall susitiko su Prez. Trumanu, tą patį dieną parvykusiu iš savo atostogų. Marshall, dalyvavęs UN posėdžiuose ir pasitarimuose su vakarų Europos aukštąsiais vadais, patiekė prez. Trumanui slapto raportą, kuris, anot Baltųjų Namų sekretoriaus, pilnai ir aiškiai nušvietė prezidentui tarptautinę padėtį.

Tai buvo pirmas Trumano pasimatymas su Marshallu nuo spalio 9 d., kuomet šis buvo parsiskubinęs į Washingtoną ir užprotestavo Trumano sumanymui pasiųsti į Maskvą pas Staliną Aukščiausiojo Teismo teisėją Vinsoną su taikos misija.

Nors po Trumano laimėjimo rinkimų buvo skelbiama, kad Marshall apleis savo dabartines pareigas, vėliau paskelbta, kad jis nesiųs tą vietą palikti.

Sugrįžęs į Ameriką Marshallui ir Austin, kuris buvo US delegacijos pirmininku UN posėdyje, prez. Truman paskyrė pirmininku John Foster Dulles ir Benjaminą Cohen.

VALDŽIA PATI SU- PIRKINĖS GRUDUS

Prez. Truman, grįžęs į Washingtoną iš savo atostogų, atmetė Europos šelpimo administratoriaus P. Hoffmano patarkymą pavesiti grūdų ir miltų eksportą į užsienius iš valdžios rankų į privatinį biznierių rankas.

Hoffman, nors Republikonas ir aukštas narys Trumano administracijoje, sutiko ir toliau pasilaikyti tose pareigose, prezidento pageidavimu.

Privatiniai grūdų spekuliantai ir taip gerai pasipelnę tiekiami valdžiai grūdus ir miltus eksportui.

Lapkr. 24 d. suėjo metai laiko kaip Chicagoje streikuoja didžiųjų dienraščių spaustuvių 1500 darbininkų.

Vice pirm. Antanas Olis (tau- tininkų),

Sekretorius — P. Grigaitis (so-
cialdemokratų),
Izdininkas — M. Vaidyla (san-
dariečių).

Išrinkta eilė vice pirmininkų
ir išdo globėjų.

ALM posėdis

New Yorke, lapkričio 20 d., įvyko Amerikos Lietuvių Misi-
jos posėdis, kuriame buvo nu-
tarta atlikti visus formalumus
ALM įsijungimui į bendrą tau-
tininkų organizaciją ir kad Mi-
sija ateityje nedirbtų tų dar-
bų, kuriuos dirbs ALT, tauti-
ninkams įstojus į Tarybą.

KOMUNISTAI APSIVYLĖ TEN, KUR DEJO VISAS SAVO VILTIS

Portland, Ore. — Lapkr. 25 d., CIO metinė konven-
cija savo metiniame suva-
žiavime priėmė rezoliuciją,
kuri suteikia CIO aukštie-
siems vadams neribotas teis-
es imtis griežtų žygių pa-
šalinimui komunistų iš va-
dovybės įvairiose unijose,
priklausančiose į CIO, kur
tik raudonųjų įtaka yra ži-
noma arba kur tik ji pra-
dėtų apsiereikšti.

Taip tai ši didelė Ameri-
kos darbo organizacija, ku-
ri pirmutinę davė komunis-
tams prieglaudą ir kvietė
juos į vadus, kaip mokan-
čius gambiai organizuoti, ir
kuri buvo Maskvos viltis
užvaldyti Amerikos darbo
minias, atsiskuto prieš ko-
munistus.

Nors šioji rezoliucija ne-
pamini komunistų, tačiau
už jos pravedimą agituo-
damas CIO pirmininkas Phi-
lip Murray pasakė: "Aš ne-
pakešiu CIO eilėse mažų
kliukų tų žmonių, kuriu in-
teresus vadovauja Daily
Worker ir komunistų parti-
ja". Murray taipgi smar-
kia užatakavo konvencijo-
je dalyvaujančius kairiuo-
sius delegatus, kurie bandė
pasipriešinti tos rezolucio-
jos pravedimui.

ŽUVO DAR 9,000

Vokietijoje, Aachen mie-
to apylinkėse giriose, kur
vokiečiai paskutinį kartą
dejo didžiausias pastangas
atsilaikyti vakarų priešui,
po karo iki šiolei žuvo apie
9,000 žmonių.

Ta sritis buvo taip labai
užminuota ir paruošta šel-
pimui amerikiečių žy-
giu, kad joje iki šiai dienai
dar esančios minos suplai-
šo ten bevaikščiojančius ir
bedirbančius žmones.

PARYŽIUJE, UN suva-
žiavime, dabartinis Palesti-
nos taikos komisijos narys
dr. Ralph Bunche reikalau-
ja Izraelio valstybę priimti
į United Nations narius.

Arabų valstybių atstovai
vėl įteikė UN pareiškimą,
jog su žydais ir toliau jo-
kių derybų dėl Palestinos
neves.

UN posėdyje Paryžiuje
vėl atmetas sovietų atsto-
vo Višinskio siūlymas val-
stybėms nusiginkluoti; visi
supranta tame aiškiai sovie-
tų klaidą. Višinskio pasi-
lymas atmetas 39 balsais
prieš sovietų bloko 6 bal-
sus.

Akron, Ohio. — Keletą
dienų streikavę, apie 2,300
Firestone gumų dirbtuvės
darbininkų grįžo dirbti.

Amerika iki šiolei Angli-
jai jau davė paramos sulv-
g Marshallo plano virš bijo-
no dolerių vertės.

Cleveland, Ohio. — Lap-
kričio 26 d. prasidėjusioje
Amerikos Veteranų trečio-
je metinėje konvencijoje
taip pat paruošta rezolucio-
ja, taikoma apvalymui šios
organizacijos nuo komunis-
tų įtakos ir jos skyrių nuo
jų vadovavimo, kur tik tas
pradėtų apsiereikšti.

Šią organizaciją sudaro
antro Pasaulinio Karo ve-
teranai. Ir šioje naujoje
organizacijoje komunistai
pradėjo rodyti savo įtaką.
Rezoliucija reikalauja pra-
šalinti komunistus iš sky-
rių vadovybės ir ateityje
užkirsti jiems kelius į va-
dovybę įsiveržti. Bus rei-
kalaujama raštiško pareiš-
kimo iš kiekvieno užiman-
čio veteranų skyrių vadų
vietas, jog nėra komunistų
partijos nariai.

KINIJA TIKISI US PAGALBOS

Grįžęs iš Paryžiaus val-
stybės sekretorius Marshall
su prezidentu aptarė Kini-
jos prašymą pagalbos, ta-
čiau be to ką iki šiolei Ki-
nija Amerika duoda, nieko
kito dar viešai nepažadėta.

Prez. Trumanas davė at-
sakymą Kinijos prezidentui
Čiang Kai-Sekui, tačiau tas
atsakymas laikomas slap-
tu.

Kai kurie sako, Amerika
turėtų pasiųsti Kinijon sa-
vo militarinę misiją iš apie
10,000 karių ir viršininkų.

Amerikon atvyko į pre-
zidento Kai-Seko žmona su
prašymu pagalbos jos kraš-
tui. Ji skelbia, jog Kinijai
reikia greitos ir planingos
pagalbos, atsižūrint į pa-
čios Amerikos interesus, ki-
taip komunistai užgrobs vi-
są Aziją.

VĖLIAUSIOS Kinijos ži-
nios skelbia, kad tautinė
kariuomenė žymiai sumušė
komunistų armiją rytuose
nuo Suchow, kur raudonie-
ji bandė prasilaužti, taiky-
damiesi įsiveržti į Kinijos
širdį.

VENEZUELOJE, Pietų
Amerikoje, aukštieji kariuo-
menės vadai nuvertė prezi-
dento Gallegos vyriausybę,
apkaltindami ją nesugebė-
jimu šaliai vadovauti. Prezi-
dentas Gallegos buvo kai-
riųjų remiamas. Pervers-
mas įvyko be kraujo pra-
liejimo.

Keletą vakarinių valstijų
užklupo staigi žiema su gi-
liu sniegu ir pusnyiais, ku-
rie sulaukė traukinius, nu-
laužė telefonų stulpus ir
padarė kitokių nuostolių.

Ukėse staigus speigas iš-
šaldė daug galvijų ir avių.
Kurie ganėsi laukuose ir
nespėti parvartyti į tvartus.
Nuo šalčių ir speigo mirė
apie 15 žmonių.

THEY'VE BOTH SHRUNK!

R. MACKENZIE

Kai algos ir reikmenų kainos pakyla, ir darbininko
algų ir biznio pelnų doleris susitraukia.

KINIJA — KITAS LAZDOS GALAS

DIRVOS specialaus
korespondento Paryžiuje

Lazda turi du galus, bet
vienas galas vis geresnis.
To nėra su Maskva. Jos laz-
da vienodai gerai kerta su
abiem galais. Iškelama a
Berlyno triukšmą, Maskva
tyliai išliaužė į Kiniją, kur
komunistai gerai užtvjojo
per visus vakariečių pasaui-
nės politikos planus. Be-
siginčydamis dėl Berlyno ir
Europos vakariečiai nei ne-
pamanė, kokia pirtis jiems
užkurta Azijoje. Įvykiai
Kinijoje verčia giliai susi-
mąstyti.

Ką mano Marshall apie Kiniją?

USA valstybės sekreto-
rius Marshall, prez. Tru-
mano siunčiamas, tuoj po
karo nuvyko Kinijon. Jis
greitai įsitikino, kad karai
Kinija yra privedę prie vi-
siško bankroto. Čiang Kai-
Sėkas nepajėgė sudraus-
minti valstybės tarnautojų,
kurie kyšiais ir išaikvoji-
mais liudnų padėti dar la-
biau sunkino. Jis greit pa-
matė, kad duoti Amerikos
doleriai Čiang Kai-Sekui
neatneša jokios naudos.

Kaip karinis specialistas,
Marshall niekad rimtai ne-
vertino Kinijos kaip kari-
nės jėgos. Jis nutarė leisti
įvykiams patiems riedėti
priekiu, laukdamas, kol
pats Čiang Kai-Sėkas paro-
dys didesnės energijos ir
pasiels bent šokių tokių
laimėjimų. Bet Čiang Kai-
Sėkas visų sunkumų nepa-
jėgė įveikti ir štai mušis po
mušio jis praranda dideles
ir reikšmingas Kinijos pro-
vincijas.

Svetimom rankom žarsto žarijas

Apie Kinijos reikalus te-
ko Jusų korespondentui pa-
sikalbėti su vienu žymiu ki-
niežių žurnalistu Paryžiu-
je. Kai su juo susipažinau,
iš karto paklausiau, kurią
jis pusę palaiko — Čiang

Kai-Seko ar komunistų.
Mano dideliu nuostebi-
(Nukelta į 6-tą puslapį)

GRAIKIJOJE įvyko vy-
riausybės krizė. Karaliaus
pavedimus, premjeras So-
foulis sudarė koalicinę vy-
riausybę. Tačiau už savai-
tės laiko tas 88 metų senu-
kas gavo širdies smugį ir,
nors išliko dar gyvas, dak-
tarai sako jis daugiau val-
džioje dalyvauti negalės.

Amerikos Darbo Federa-
cijos konvencija Cincinnati,
Ohio, priėmė rezoliuciją už-
griaujančią Amerikos užsie-
nio griežtą politiką, ragi-
nančią sudaryti su Europa
militarinę sąjungą, ir rei-
kalaujančią, kad US nu-
trauktų visus prekybos ryšius
su sovietų Rusija.

ADF nutarė prašyti US
Kongresą skirti pinigų sta-
tymui mažiausia 1,000,000
žema kaina gyvenamų namų.

New Yorke ir kitų ryti-
nių uostų ir laivų darbinin-
kų streikas sutrukdė dar-
bus 143,000 darbininkų ir
sulaukė 647 laivų judėjimą.
Sustreikavo apie 300 dar-
bininkų ir Anglijos laivo
Queen Elizabeth, parody-
mui užuojautos Amerikos
streikeriams.

US pripažino naują Pe-
ru (Pietų Amerikoje) vy-
riausybę, kurią perversmo
keliu lapkričio pradžioje už-
ėmė generolas Odria, pasi-
darydamas prezidentu.

Vokietijoje, Amerikos zo-
noje, US militarinė vado-
vybė areštavo daug čekų,
kurie veikė kaip gerai or-
ganizuoti sovietų šnipai.
Jie buvo leisti į Amerikos
zoną neva pabėgėliais nuo
komunistų valdžios.

Kiek amerikiečiai su- valgo mėsos

Apskaičiuota, kad kiekvienas
šios šalies gyventojas suvalgo
metuose apie 175 svarus įvai-
rios mėsos.

Dabar šalyje gaminamos mėsos
jau nepakanka, reikalinga
rasti priemones mėsos kiekius
padidinti. Paduodame skaitli-
nių dvi eiles, pirmoje kiek da-
bar kurių mėsinių gyvulių tu-
rima, antroje kiek dar daugiau
reikalinga, kad mėsos būtų pa-
kankamai, iki 175 svarų me-
tuose, kiekvienam:

	Dabar	Truksta
Galvijų	78,564,000	11,000,000
Kiaulių	55,038,000	20,000,000
Avių	35,332,000	8,000,000
Vištų	462,978,000	120,000,000
Melžiamų karvių	25,165,000	10,000,000

Nuo sausio 1 d., 1944 m. iki
šių metų sausio 1 d., galvijų
skaičius sumažėjo nuo 85,334,-
000 iki 78,564,000, ir vis mažė-
ja. Melžiamų karvių sumažėjo
tuo pat laikotarpiu nuo 27,704,-
000 iki 25,165,000.

Kiaulių sumažėjo nuo 83,741,-
000 iki 55,038,000; avių — nuo
50,782,000 iki 35,332,000; viš-
tų — nuo 572,197,000 iki 462,-
976,000.

1947 metais mes suvalgėme
mėsos po 156 svarus nuo gal-
vos, bet ir tai, pasirodo, nepa-
kanka, nors tai yra daugiau
mėsos negu kada suvalgyta nuo
1908 metų.

US IZDO Departmentas pra-
neša, kad Lapkr. 3 d. šios šalies
aukso rezervas pasiekė su-
virš \$24 milijonų sumą, pirmą
kartą šalies istorijoje.

Aukso rezervas augo sekan-
čiai: nuo 1947 metų pabaigės
\$1,710,000,000, o nuo lapkričio
mėn. 1945 metų — \$3,974,000,-
000.

Auksas taip daugėja dėl to,
kad švėtimos šalys pirkdamos
iš Amerikos turi mokėti auk-
su; prie to valdžia supirko dar
ir šiaip pasiulyto jai aukso.

AUTOMOBILIŲ pirkėjai, po
karo, paneša dvejuos nuosto-
lius, kaip Kongreso tyrinėjimų
komisija paskelbė. Ta komi-
sia praneša, kad tik šiais metais
naujų automobilių pirkėjų tu-
rėjo \$200,000,000 nuostolių už
savo senus automobilius, pakei-
time jų į naujus, ir išmokėjo
kitus \$250,000,000 už nereika-
lingus priedus prie naujai gau-
namų automobilių, nes be tų
priedų automobilio negalima iš-
pardavė gauti.

AMERIKOS ukių ineigos ki-
lo vis aukštesnės, iki rugsėjo mė-
nesį pasiekė aukščiausio poka-
rinio laipsnio, ir pradėjo eiti
žemyn su spalio mėnesiu.

Tai pirmas kartas po karo
pabaigos, kad ukių ineigos nu-
krito žemiau to pat mėnesio
pirmosios metų.

Pirmų šių metų 10 mėnesių
ukių ineigos bendrai buvo 4%
aukščiau to paties laikotarpio
pernai. Per šį 10 mėnesių lai-
kotarpį ukių ineigos buvo \$25,-
000,000,000.

Tarp Nemuno ir Reino

Gyvenimo sukurta apysaka

B. T. Dirmeikis

1. IŠ BALNO IŠMETUS

3. "Vilties žemėje"

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Keletą minučių varčiau parūgę, žvalgydamasis, bene pamatysiu artimiausį ukį. Mačiau, kaip mano palydovė skubėjo vieškelį į namus, atlikusi labai rizikingą darbą. Juk jei kas būtų matęs, kad ji "pervedė" mane per "žaliąją sieną", ji būtų turėjusi už tai apmokėti labai didelę auką.

Jaučiausi laimingas, kad niekas nematė mano perbėgimų ir kad mano geradarė neturės nemalonumų dėl mano "nusikaltimo". Akimis į sekiau ir širdyje dėkojau už jos kilnų patarnavimą.

Kiek pasilsėjęs... ir nusiraminęs, pakilau ir, keletą žingsnių įbrides į rugių lauką, žvalgiausi, tartum bučiau jų šeimininkas.

Vieną kitą varpą nuskynęs, kramčiau grūdą... ir svarsčiau, ką dabar toliau turiu daryti. Kadangi sieną perėjau ir neteisėtai, tai maniau bus geriau, jei tuoj pat prisistatysiu vokiečių pasienio policijai.

Pagal turėtus nurodymus, spėjau, kuriame ukyje gyvena lietuviai, ir todėl prieš ieškodamas pasienio sargybos būstinę, nuėjau "prisistatyti" savo tautiečiui. Šis priėmė labai maloniai, pavaišino gėrą, pažadėjo artimiausia proga pergabenti mano čemodanus ir papasakoti apie kitus, ankščiau atbėgusius. Iš jo sužinojau, kad ir Raila ir V. vis dar tebelaikomi prie sienos policijos žinioje. Pasiteiravęs, kur yra pasienio komisaras, pavakariais prisistaciau komisariui.

Komisaras buvo simpatingas vokiečiai. Pasisakiau, kas esu, dėl kokių priežasčių atbėgau Vokietijon, kaip atbėgau ir prašiau man suteikti pirmąją globą. Patyręs, kad buvau "Lietuvos Aido" vyriausiuoju redaktorium, tuoj pat telefonu susisieki su Klaipėda ir girdėjau, kaip klausė, ką jis su manim turi daryti.

Nežinau, kas jam buvo atsakyta, bet po to komisaras padarė nuodugnų manęs apklausinėjimą: teiravosi, kas dabar darosi Lietuvoje, kokios ten gyventojų nuotaikos, ką jie galvoja, ko laukia ir ko tikisi... Viską surašė, ir davė man pasirašyti.

Paklausė, ar turiu pinigų, pavartė mano piniginę ir gana rimtu tonu pasakė: "Vis dėl to Tamstai reikės grįžti atgal..."

Aš išpučiau akis ir griežtą galvos judesiu atsakiau: "Ne, aš negrįšiu..."

Tik tada supratau, kad komisaras juokauja ir bando mano nervus. Iš jo sužinojau, kad tuoj pat turėsiu "garbės pamatyti mano kolegas Railą ir V.", kurie jau dvi savaites buvo laikomi šio komisaro žinioje.

Malonu buvo vėl susitikti senus pažįstamus. Nors su redaktorium Raila ir buvau paskutinėmis dienomis Lietuvos Aido siektikais, žodžiais apsišaukęs, bet didesnieji Lietuvos įvykiai buvo, galima sakyti, užtrynę mūsų smulkų kiviūrą. O bendros pabėgėlių aplinkybės ir vienodas likimas dabar nebeleido net prisiminti anų nemalonių dienų. Vėl tapome geriausi draugai, ir pirmąją naktį praleidome visi trys drauge, besidalindami įspūdžiais, prisiminimais ir spėliojimais.

Kitą dieną mus tris "sukrovė" į automobilį ir išvežė į Klaipėdą. Ten apgyvendino kukliuose viešbučiuose ir įsakė niekur iš Klaipėdos neišvykti be policijos žinios ir leidimo. Be to, įsakė kasdien 9 valandą rytą pasirodyti policijoje. Klaipėdoje jau radome daugiau pabėgėlių.

Mūsų visų pabėgėlių susitikimo vieta buvo Viktorijos viešbutis arba policija, kur kiekvieną dieną 9 valandą turėdavome pasirodyti. Viktorijos viešbutyje ne tik susitikdavome, bet ir praleisdavome ilgas valandas, besidalydami žiniomis, galvojimais, atsiminimais.

Daugumą sudarėme taip vadinamo tautininkų režimo šalininkai, kurie pirmutiniai ir buvo "liaudies vyriausybės" persekiojami dar tuo metu, kada liaudininkai, socialdemokratai ir krikščionys demokratai dėl savo trumparegystės padėjo komunistams kaitinti visuomenės nuotaikas prieš tautininkus ir su pasitenkinimu žiūrėjo į visus valdžios siuntėjimus nukreiptus į tautininkus. Vėliau tas pats komunistų ginklas atsigrėžė ir prieš kitas partijas.

Tai, ilgus popiečius praleisdavome Viktorijos viešbutyje, ir laisvose diskusijose gana laisvai pasidalindavome karčiais žodžiais, vieni ką nors kaltindami, kiti — gindami.

Kadangi valdžia už viską atsakinga, tai beveik visos mūsų diskusijos ir sukosi apie valdžią. Tiksliau pasakius: apie Prezidentą Smetoną.

Vieniems jis atrodė kaltininkas, kad Sovietams pasisekė šitokių lengvų būdu Lietuvą okupuoti; kitiems — kad jis buvo auka bendrų karo aplinkybių.

Žinoma, mūsų ginčai buvo daugiau paremti mūsų jausmais ir mūsų asmeniškais pergyvenimais. Savo tarpe turėjome tik vieną žmogų su

giliais politiniais patyrimais. Tai buvo a. a. Martynas Yčas.

Jis savo įdomiais atsiminimais iš caristinės Rusijos laikų, iš savo plačios politinės veiklos ir savo įdomių kelionių mus atitraukdavo nuo mūsų smulkų pažiūrų ir pavyzdžiais nuramindavo įkaitusias galvas.

Menu, kaip vieną sykį jis atsodino Dr. Pr. Germantą-Meškauską, kurs dažnai politiniame gyvenime buvo pasirodęs be lygsvaros.

Lietuvoje jis save laikė dideliu Prezidento A. Smetonos gerbėju. Apie jį buvo parašęs net brošiūrą su gražiausiais atsiliepimais. O dabar, pasidaręs pabėgėliu, nei iš šio nei iš to, emė gana pikta Prezidentą Smetoną niekinti.

Martynas Yčas vertino Prezidentą Smetoną labai rimtai, nors kai kuriais klausimais jis sakėsi nesutinkąs su Smetonos nuomone. Viena me mūsų popietiniame pasikalbėjime Viktorijos viešbutyje Dr. Germantas pikta užpuolė Prezidentą Smetoną. Tada Martynas Yčas labai šaltai reaguavo šitokiais žodžiais: "Na, mielasai, visi mes turime teisės kaltinti Prezidentą, bet pačiam, kurs rašė apie jį pagyros straipsnius ir knygas ir kurs Palangoje vadžiojai... net Prezidento Smetonos šunį, tikyt geriau tylėti..."

Ir taip visiems M. Yčas surasdavo vaistų nuraminti. (Tarp kita ko: Dr. Germantas-Meškauskas buvo vokiečių kalinamas ir 1945 metais, išėjęs iš Stutthof kalėjimo, pasimirė šiltine.)

Klaipėdoje mus pralaukė, rodos, virš savaitės. Kasdien vis pasirodydavo vienas kitas naujas pabėgėlis. Kas bus su mumis daroma, nieko nežinojome. Man pačiam "rupėjo" — kol neiškels kur toliau — parsigabenti čemodanus, kuriuos buvau palikęs Lietuvoje prie sienos ir kuriuos žadėjo ukininkas pervežti šieno vežime. Laukiau žinios, ar jau čemodanai pergabenti, bet nesulaukdamas jos, kreipiausi į policiją su prašymu leisti man vykti prie sienos ir vietoje pasirūpinti čemodanų pergabenu. Po ilgų prašymų ir aiškinimosi pagaliau man buvo leista vykti įsiekoti čemodanų.

Atvykęs prie sienos, tuoj pat užsiregistravau policijos komisariate (taip man buvo Klaipėdos policijos įsakymu) ir pasisakiau, kad atvykau paimiti čemodanus, kuriuos palikau pas ukininką... Policijos komisaras priminė, kad išvykdamas atgal į Klaipėdą, neužmirščiau jam pasirodyti.

Mano čemodanai vis dar tebebuvo "antroje pusėje". Ukininkas aiškino neturėjęs progos juos parvežti, nes kontrolė esanti sutvirtinta. Be to, jis man pasakojo labai palaidai, kad kokią istoriją dviejų moterų (su vaikais), kurios kažkokiose keistose aplinkybėse perėjusios sieną... Girdi, tai buvusios Railos ir mano žmonos su vaikais. Jis apie visa tai girdėjęs pasakojant "antroje pasienio pusėje". Pasiteiravęs policijos komisariate, gavau atsakymą, kad jis nieko nežino apie kokių nors moteriškių atbėgimą.

Kadangi tas mano ukininkas buvo silpnos klausos ir, iš viso, sunkios orientacijos, tai pamaniau, kad jis bus sumaišęs arba pavardės arba pačią istoriją. Ir visus jo pasakojimus palikęs nuošalyje, ėmiau rūpintis, kaip pergabenti čemodanus.

Ukininkas nesutiko man jį tuoj pat pergabenti, nors už tai ir siūliau neblogą atlyginimą. Bet jis sutiko pereiti į "antrą pusę" ir pasamdyti žmogų, kurs man slaptai per sieną pergabens mano čemodanus.

Tą pačią dieną jis man taip ir padarė: pasamdė tulą moteriškę, kuri pasikrovė vežimą mano čemodanus ir ramiai sau keliavo Gargždų vieškeliu. Buvo sutarta, kurioje vietoje aš jos lauksiu. Kad mano laukimas nebūtų įtartinas, pasiėmiau iš ukininko kirvį ir nudaviau, kad kupoju šakas savame miške...

Ukininkas paskolino man darbinės apiplyšusias kelnės ir vienmarškinis, rankoves atsisaitęs, su kirviu ant pečių, vaikščiojau sutartoje vietoje ir laukiau vežimo su mano čemodanais. Po poros valandų girdžiu vežimas rieda, ir pliauška botagas (mat, botago pliauškinimas buvo sutartas ženklas). Greit pamačiau ir patį vežimą... Moteriškė baugščiai žvalgėsi ir mane pamačiusi laukė ženklų, iš kurio jai paaiškėjo, ko aš laukiu, ir privažiavusi prie vietos, kur siek aina pagal patį vieškelį, skubiai iš vežimo išsoko ir žaibo greitumu permetė man čemodanus. Aš gi kuo skubiausiai juos griebiau ir, kaip vėgis, mečiausi keliolika metrų miško gilumon. "Operacija" buvo baigta, ir galėjau ramiai kraustyti atgal Klaipėdon.

Prieš apsisėdamas pasienį, vėl prisistaciau policijos komisariui. Jis paklausė, kas man atgabeno čemodanus ir paprašė, kad juos atidaryčiau. Truputį pasikinsęs tarp baltinių, įspėjo, kad niekam nepasakočiau, kaip buvo čemodanai per sieną atgabenti. Girdi, sakykit, kad pats atsigabenote...

(Bus daugiau)

MEKSIKA paskyrė \$20 milijonų parėmimų kviečių auginimą, kad Meksika galėtų pati išsimaitinti.

Mūsų senasis VILNIUS

Vilniaus katedra dabartinę savo išvaizdą gavo prieš pusantro šimto metų. Tada ją atnaujino ir iš dalies perstatė lietuviai architektas Lauras Stoka — Gucevičius, kilęs nuo Kupiškio, baudžiauninko sunus.

Pirmoji katedra Vilniuje buvo pastatyta prieš 560 metų. Ji greit sudegė. Po to Vilniaus katedra dar 5 kartus buvo gaisro su naikinta.

Kairėje — viena iš senųjų Vilniaus miesto gatvių. Tos senos gatvės labai paprastos atrodo, nedaug jose šių laikų miestiskumo. Bet užtat jos taip ir dvelkia senove. Ne veltui net iš kitų kraštų dailininkai atvažiuodavo ir iš jų paveikslus piešdavo...

Per mus net dramblio nehemato

Lapkričio 23 — Lietuvos kariuomenės, o ne karininkų šventė

Tulas Augustas Frenzelis, kuris sakosi esąs Lietuvos kariuomenės savanoris ir Toronto lietuvių socialdemokratų pirmininkas, per NAUJENAS susirupino, kodėl neseniai atvykusieji į Kanadą lietuviai minėjo, kaip tautinę šventę, rugsejo 8 dieną ir lapkričio 23, kaip Lietuvos kariuomenės šventę.

A. Frenzelis sako, kad čia patriotizmo vardu nori jam priminti kaž kokias jam neįprastas... antidemokratiškas ir tiesiog "smetoniškas" idėjas. Lietuvos kariuomenė A. Frenzeli akyse buvusi tik "veltėdiškos karininkijos kasta rėmusi diktatorišką Smetonos režimą", ir tt.

Jam atrodo, kad lapkričio 23 yra tokios karininkijos šventė.

Bet lapkričio 23 diena yra Lietuvos Kariuomenės metinė sukaktis. Šį kartą lapkričio 23 dieną kaip tik suėjo 30 metų nuo Lietuvos kariuomenės įsteigimo. Šventi tos dienos čia niekas nešventė, bet paminėti tą dieną nėra jokio nusikaltimo nei prieš demokratiją, nei prieš žuvusius už Lietuvos laisvę tos kariuomenės eilėse.

A. Frenzelis mano, kad Vasario 16 yra vienintelė lietuvių tautos minėtina diena ir ji viską atstoja. Bet jeigu vadovausimės A. Frenzeli argumentais, tai ir Vasario 16-tos likimas bus toks pats... Juk pagalvokite tik: Lietuvos akte yra ir A. Smetonos parašas, o vėliau iš 22 Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo metų Lietuvos prezidentu 14 metų buvo A. Smetona — 1919-20 ir 1926-40... Tai gal ir Vasario 16 "fašistinės Lietuvos šventė"?

Ir savanorių yra visokių. Šitas per kelių nepatinkamų karininkų galvas Lietuvos kariuomenės nehemato, kitas savo karjeros sumetimais šandien "tarybinėje" spaudoje šmeižia Lietuvos nepriklausomybę, už kurlą pts kovoją... Ir geroje šeimose visokių pasitaiko. Nuostabu tik tai, kaip NAUJENŲ redakcija savo skiltis skiria tokiems nenuoseklumams.

625 metai nuo Lietuvos sostinės Vilniaus įkūrimo

Palyginus su Amerikos miestais — mūsų Vilnius labai senas miestas.

Jo amžiaus niekas ir nustatyti negali.

Žinoma tik vieną dalyką: 1623 metais, tai yra prieš 625 metus, iš Vilniaus Lietuvos Didysis Kunigaikštis Gediminas rašė laiškus į svetimus kraštus. Nuo to laiko Vilnius yra tas. Nuo to laiko Vilnius yra tas.

Kadangi 625 yra 25 kartai po 25, tai šie metai yra kaip ir antro laipsnio sidabrinis jubiliejus nuo Vilniaus, kaip Lietuvos sostinės, gyvenimo pradžios. Deja, šią jubiliejų švėsdamas Vilnius (jis pats jo nei švėsti negali...), vadinamas ne laisvos Lietuvos, o tik kažkokios LTSR sostine...

Poetas Kazys Inčiūra yra parašęs gražias eiles apie Vilniaus katedros evangelistą. Tas evangelistas iš marmuro...

Poetas pasakoja apie Lietuvos kunigaikščių laikus. Evangelistas tada skaitė. Paskui atėjo caro priespaudos laikai... Evangelistas vistiek skaitė. Napoleono armijos praėjo pro Vilnių — evangelistas skaitė. Vėl karai, rusai bėgo, vokiečiai užviešpatavo. Evangelistas vis skaitė. Lietuva nepriklausoma tapo — evangelistas skaitė. Lenkai užgrobė Vilnių, norėjo išnaikinti lietuvių ir pėdas... Evangelistas skaitė. Vėl suplevėsavo Lietuvos vėliava ant Gedimino pilies bokšto... Evangelistas toliau skaitė. Užpludo bolševikų, paskui vokiečių gaujos... O evangelistas vis skaitė ir skaitė...

"Kaip jie mus sušaudė"

Išleista itališkai.

Iš Europos praneša, kad pulkininko Jono Petruičio knyga "Kaip jie mus sušaudė", kurią Lietuvai Vaduoti Sąjunga su trumpintą išleido anglų kalba, vardu "Lithuania Under the Sickle and Hammer", yra išleista italų kalba. Knygą į italų kalbą išvertė Lozoraitienė.

Knygoje pulk. Petruitis vaizdžiai aprašo bolševikų įvykdytas ties Červene žudynes, iš kur Petruičiui pavyko pabėgti ir parašyti savo atsiminimus. Autorius dabar jau yra miręs.

Anglų kalba ta knyga galima gauti LVS centre — 6820 Superior ave. Cleveland 3, Ohio.

Vilniaus universiteto kiemas. Vilniaus universitetas buvo įkurtas prieš 470 metų. Tada jis vadinosi Vilniaus Akademija. Tais laikais profesoriais buvo katalikų kunigai jezuitai. Ir mokė pradžioje tik katalikų teologijos ir filosofijos. Paskui daug permainingų pergyveno Vilniaus universitetas. Dabar svarbiausias jame dėstomas "mokslas" yra... Lenino ir Stalino raštai.

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

Knygos ir skaitytojai

MALONU, bet ir liudna prisiminti tie laikai, kada Tėvynės Mylėtojų Draugija ir kitos Amerikos lietuvių leidyklos išleisdavo kas metai po keliolika lietuviškų knygų ir išplatindavo jų tukstančius.

Liudna todėl, kad šių laikų palyginimas su anais parodo, kaip lietuviškas kultūros darbas čia yra susilpnėjęs.

Tiesa, Tėvynės Mylėtojų Draugija paskutiniu metu vėl sukelia kiek vilčių. Knygų leidimas stengiamasi atgaivinti. Net du leidinių TMD numato artimiausiu laiku išleisti.

Suvargusioje Europoje, tremtinių stovyklose gyvendami mūsų tautiečiai ligi šiol labai stipriai pralenkė knygų leidimu gražiai Amerikoje gyvenančius lietuvius... Bet dabar, pasikeitus ekonominėms sąlygoms, ir ten knygų leidimas turi gerokai susivaržyti, nors vis tiek dar kiekvienas Amerikoje gyvenęs lietuvis knygų mėgėjas gali su pavydu žiūrėti į išleidžiamų knygų skaičių tose "čigoniško" gyvenimo sąlygose.

Bet jau daugumas tremtinių leidėjų pradeda kreipti akį į šią pusę Atlanto, teiraudamiesi, ar negalima kaip nors knygų leidimą čia perkelti.

Tačiau mažai yra knygų išleisti. Knygos leidžiamos ne tam, kad jos gultų sandėliuose ir jas "skaitytų" tik... žiurkės.

Ne mažiau, kaip knygų leidimas, yra apleistas ir jų platinimas.

Yra dar Amerikoje daug ir nebologų seniau išleistų knygų. Jos daugumoje pelija arba privačių asmenų senų daiktų sandėliuose, arba laikraščių redakcijose.

Laikraščių redakcijos gyvena tokiose sąlygose, kad neturi jokių priemonių ne tik pasiulyti skaitytojui dar esamas knygas, bet dažnai neturi galimybės net pačios apžiūrėti, ką jos turi... Tas pats ir su privačiais knygų savininkais.

Jeigu nori čia gauti kokią nors tikrai esamą knygą, tai nežinai nei į kur kreiptis, nei kur ieškoti.

Amerikoje nėra nei vieno žinomo knygyno, jokios vietos, į kurią būtų galima kreiptis įsigyti lietuvišką knygą. Ką jau kalbėti apie esamų knygų pasiūlymą jų ieškantiems!

Kol bus šitaip, kaip yra, didelis klausimas, ar daug prasmės čia naujas knygas leisti...

Žinoma, gerai, jeigu atsiranda drašulių, pasiryžtančių išleisti naujų knygų. Tai girtinas darbas.

Bet šalia to reikėtų susirūpinti ir knygos platinimo organizavimu.

Vienas iš naudingiausių dalykų būtų bent vieno lietuviško, nors nedidelio tuo tarpu, knygyno įsteigimas. Į jį turėtų būti susižvelgę visos knygos iš visų vietų, kur jos guli nenaudojamos. Tame knygne jos turi būti surišuotos, turi būti išleistas esamų knygų katalogas. Tas katalogas turėtų būti nemokamai platinamas lietuvių visuomenėje per visas organizacijas. Kataloge turėtų būti nurodytos ir kainos, nustatytos kiekvienai knygai iš naujo, atsižvelgiant dabartinės tų knygų vertės.

Šitoks knygynas šiuo metu negalėtų įsisteigti grynai biznio pagrindais. Jį galima būtų suorganizuoti tik visuomeniškais pagrindais. Jam reikėtų rasti ir mecenatų. Čia akys turi būti atkreiptos ne tik į vieną kitą dosnų privatų asmenį, kurie ir taip jau daug veža, bet ypatingai į įvairius klubus, kurie, kaip girdėti, iš savo barų surenka nemažą pinigų ir kai kur net turi galvosukio, ką su juo daryti...

Tokio knygyno steigimas, ir iš viso knygos platinimo organizavimas, yra ypatingai svarbus dabar, kada atvyksta vis daugiau naujų knygų mėgėjų. Daugelis naujai atvykusių pirmomis savaitėmis dairosi, klausinėja, kur galėtų gauti lietuviškų knygų, bet greit įsitikina, kad knyga net mūsų visuomenės veikėjų tarpe nėra labai artimas pažįstamas, nes... retas kas žino, kur ji gyvena...

Jeigu taip ir toliau bus, tai ir naujai atvykusieji apsipras be knygų ir jie vėliau nustos jų ieškoje.

Todėl, gražu, kai TMD rengiasi atgaivinti knygų leidimą, bet kas nors dar turi rimtai susirūpinti ištaisyti ir užželsį kelią tarp knygos ir jos skaitytojo.

Dvi vienybės

ŠALIA faktiškai įvykusios vienybės Amerikos Lietuvių Taryboje, įvyksta dar vienas svarbus reiškinys mūsų visuomenėje.

Butent, ir Amerikos Lietuvių Misiijos direktoriai savo posėdyje formaliai padarė nutarimą tos pačios prasmės, kaip ir Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos ceimų nutarimai: pritarė rengiamam šių organizacijų suvienijimui į vieną sistemą.

Tiesa, šioji "nevienybė" buvo ir ligi šiol tik formalinė, ne esminė, bet formalus vieningas srovės susitvarkymas, be abejo, įneš daugiau aiškumo į mūsų visuomeninius santykius.

Nuomonės

Mažai sukludome

Jūs sukludote. Rašėte, kad niekas nerašo apie Tarybos susirinkimą. Bet tai netiesa. Rašė apie tai GARSAS ir su gražiais linkėjimais.

Ir DRAUGAS gražiai parašė. Tiesa, jau po to, kai DIRVA buvo išėjusi.

M. K., Cleveland, O.

Jis pasakytų, "Čia Amerika, čia taip negalima!"

Gal matėte, kad Bimba persispausdino didelį gabalą iš B. T. Dirmeikio atsiminimų, kur pasakoja, kaip tautininkų būrelis tarėsi slapta veikti.

Anot Bimbos, tai bolševikai gerai ir darė, kad areštavo lietuvių už norą nuversti "liaudies valdžią".

Aš manau, kad Bimba tikras plėšikų gynėjas. Kažin kad taip į jo gražų butą Brooklyn plėšikai įsiveržtų ir šeimininkautų, o jam lieptų ramiai sėdėti šluotų sandėlyje ir nebandyti šauktis policijos. O jei pabandytų slapta pribėgti prie telefono, tai kad padus pasvirlintų už norą "nuversti liaudies valdžią" jo namuose...

J. P., Brooklyn, N. Y.

Ar sumuš Gallupą?
Šių dienų konstituciniams Anglijos monarchui tinkamesnio vardo, kaip Jurgis, nėra ir nerus, reikia atskiras formas rašyti.

Aišku — jis bus Jurgis.

J. Tysliava, VIENYBĖ, Brooklyn, N. Y.

"Supratlyvas" žmogus...

Aš tai neskaitau straipsnių "Kur eina pasaulis". Aš tik pasižiūriu į to pasaulio paveikslą, į jo mažytę skrybėlę ant pakaušio, į jo klaidžiojančias akis, į pakeltus iš nusteimo antakius, į prasizėjusias ir nežinančias ką pasakyti lūpas, į jo ramantą pažasty ir kreivą lazda kitą rankoj — ir man viskas aišku, kur jis eina...

J. D., Amsterdam, N. Y.

O šitas skaito

Straipsniai "Kur eina pasaulis" ir dar jūsų korespondento pranešimai iš Paryžiaus man atstoja dienraštį, kurio skaityti neturiu laiko. Ačiū jums, aš žinau, kas pasaulyje darosi.

G. P., Waterbury, Conn.

NAUJAS KELIAS

DP KOMISIJOS BLANKAI

Praėjo mėnuo nuo DP imigracijos taisyklių ir DP Komisijos nustatytų aplikacijų formų paskelbimo.

Nesulaukdam tų reikalų jokių instrukcijų iš naujojo Imigracijos Komiteto prie BALFO, atsispausdinome patys tų formų. DIRVOJE jų galima gauti.

Iš tų formų turinio matyti, kad jos tinka ne tik giminėms kviesti, bet ir šiaip pažįstamiems ar nepažįstamiems tremtinams, kurių vardus ir adresus kvietėjas žino.

Taip pat aiškiai matyti, kad kviesti gali ne tik USA piliečiai, bet ir teisėtai čia gyvenę nepiliečiai.

Formoje pirmoje vietoje turi būti nurodytas pagrindinis prašytojas (principal applicant), tai yra kviečiamos šeimos galva. O tik antrajame formos punkte į pirmą vietą rašomas tas šeimos narys, kuris yra artimiausias giminė garantijos davėjui. Jeigu giminė šeimoj nėra, tai ir ten šeimos galva rašomas pirmoje vietoje. Kurie šeimos nariai yra perėję 21 metus amžiaus, tiems, išskyrus žmonas ar vyrus, reikia atskiras formas rašyti.

Darba šiose formose reikia konkrečiai nurodyti — ne tik darbo rūšį, bet ir darbdavio vardą su adresu. Taip pat konkrečiai reikia nurodyti ir apsigyvenimo vietą, nurodant kambarių skaičių ir jų vietą.

Tas raštas turi būti pas notarą patvirtintas su priesaika.

Iš nepatvirtintų šaltinių teko girdėti, kad DP Komisija Washingtone jau yra stipriai užversta šiomis aplikacijomis (Jos adresas — Displaced Persons Commission, Washington 25, DC) ir jos ten ne taip jau labai greit pajuda.

Be to, sako, DP Komisija, nors ir gaudama su priesaika patvirtintas formas, taip pat tikrinsianti pareiškimų teisingumą. O tas tikrinimas turės eiti per atskirų valstybių įstaigas, kurios prašymus skirstys į apskritis, o apskritis į miestus ar kaimus. Miesto ar

(Nukelta į 6 puslapį)

DRAMAI BAIGIANTIS

(...tu iškeliavai į vakarus, o aš pakėliau sparnus į ekzorikuosius pietus...)

(Iš dienoraščio)

Tylus, niurus ir tuščias langas. Jame nepasirodo tavo veidas. Į vidų kambario įžengus, Atsiliepia tik žingsnių kurčias aidas.

Prisimenu, anksčiau turėjau Čia savo jaukų, mylimą kamputį. Dabar, už lango švilpiant vėjui, Kaž kas lyg prašo čia mane pabuti...

Tačiau šį kambarį palieku Skubiai, tartum griuvėsių nišą klaikią... Čia mums nesustitikt jau niekad, Ir keistą, liudną dramą baigti reikia.

Niurus ir tuščias tavo langas Gal greit jau nebedrums ramybės mano. Gyvenimo audringos bangos Juk ir mane iš čia kaž kur jau gena.

Juozas Mikštas.

Stade (Vokietija), 1947.IX.20.

SAVAITĖS VEIDAS

Fridrichas Moore VINSON

Jau atvirai šnekama, kad gen. Marshall ruošiasi užleisti savo vietą kam nors kitam. Kas bus tas "kitas", jau dabar spėjiojama. Minimieji vardai Harrimano, Achesono, Claytono ir net Vandenbergo... Bet virš jų visų spindi Fridrichas Vinson, Aukščiausio Teismo pirmininkas, žmogus, kuris yra įpratęs derinti, ieškoti teisybės, kantriai klausytis ir pagaliau spręsti.

Pagal prezidento Trumano valią Vinson jau turėjo būti Maskvoj ir kalbėtis su Stalinu. Ir jei ne Marshall'o pasipriešinimas tokiam prezidento sumanymui, tai tikrai Vinson šią dieną būtų tuo, kuo kadaise buvo Hopkinas ir Harrimanas.

Jeigu jau tokia dangaus valia, tai anksčiau ar vėliau Vinson keliaus Maskvon ir veš Trumano "draugiškiausius laiškus" Stalinui. Kas iš to išeis — spėlioti neverta: jei tikrai Vinson keliautų Maskvon, tai prie keliolikos klaidų prisidėtų dar viena nemaža klaida.

Šiip ar taip, vėta susipažinti su pačiu Fridrichu Vinson.

Tai penkiasdešimt aštuonių metų demokrat, žmogus su rimta biznieriška veido išraiška, tankiai sužulėjusiais antakiais ir lėta atsargia kalba. Pasakoja, kad teisėjo amatas jį suviliojęs tik todėl, jog iš mažų dienų turėjęs progos matyti daug neteisybės... Mat, Fridricho Vinsono tėvas buvo paprastas kalėjimo sargas ir sunus matė daugiau blogo, negu gero sargų elgesyje su kalninais.

Tėvui nedaug rūpėjo, kaip sunus gyvens ir iš ko duoną valgys. O motinai mažasis Fridrichas buvo viskas. Ir todėl jinai svajavo matyti jį "dideliu žmogum". Jei ne motina, tai gal ir Fridrichas Vinson niekad nebūtų matęs geresnio gyvenimo. Bet motina visomis įžomomis stumė jį mokslui, ragino vis kopti aukštyn ir pralenkti net ir turtingiausių kaimynų vaikus.

Taip ir atsitiko: Fridrichas anksti atsisilgino motinai dideliu malonumu, pasižymėdamas mokykloje ypatingais gabumais ir dideliu darbštumu. Jo jaunutė galva pasirodė puiki skaičiavimo mašina. Sako, kad jis atmintinai atlikdavo sunkiausių matematikos uždavinių ir žaibo greičiu padaugindavęs painiausius skaičius be jokio rašto.

Pabaigęs teisės mokslus, Vinson kurį laiką teisėjavo Louisoj (Kentucky). Iš ten jis susidomėjo politika ir 1922 metais pirmą kartą buvo išrinktas į Atstovų Rumus. Rooseveltas atkreipė į jį savo akį ir padarė jį teisėju apeliaciniam teisme Columbia apygardoje.

Čia dažnai teko Vinson'ui tarpininkauti tarp valdžios ir profesinių organizacijų. Tose pareigose jis parodė didelio sugebėjimo surasti abiemis šalims priimtina sprendimą.

Karo metu Vinson ėjo įvairias labai atsakingas pareigas "nuomos - paskolos" administracijoje, kol 1945 metais buvo paskirtas finansų ministru. Po metų laiko Truman jį perkėlė į Aukščiausio Teismo pirmininko vietą, kurios siekia beveik visi USA juristai.

Vinson yra geras ten, kur reikia derėtis. Jis moka surasti "taikingą išeitį". Už tai prezidentas Truman ir norėjo jį pasiųsti Maskvon, kad jis taikingais keliais privestų Staliną prie taikos...

Mes netikime, kad tai, kas nepasisekė Byrnes'ui ir Marshall'ui, pasiseks Vinson'ui. Laimingo galo iš Vinson'o derybų Maskvoje, — jei tokios įvyktų — tikriausiai nesulauksime. Bet galima bus sulaukti dar vienos apgavystės... kurią Kremlius ruoštingai ruošia visiems, kurie tik pamėgina su juo susitarti... Ir įvykdyti bet kokią apgavystę Kremlui nebus sunku, nes Vinson yra naujokas užsienio politikoje.

Jeigu Vinson ateitų į užsienį reikalų ministeriją, tai vėl prasidėtų USA užsienio politikos vingiavimai. Iš to tebutų nauda tik tiems, kurie viską daro, kad USA politika kuo daugiau ir kuo dažniau svyruotų, mėtytųsi ir pasiklystų...

Bruno

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisiuntimu \$1.50

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpintis ir vargo su gaminiu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

SU ŠALČIU SUSITIKUS

Rašo D. Meškauskaitė, Eichstaetto Lietuvių Gimnazijos 8 kl. mokinė

Ankstytas, šaltas žiemos rytas. Didžiuliam tremtinių stovyklos kieme, apsuptame niurių, murinių, užpintais langais namų, nematyti nė gyvos dvasios. Tik tarpvartėje įsisukęs vėjas inirtusiai blaško sniegą.

Staiga viename trijų aukštų name, kur kadaise buvo kalėjimo dirbtuvės, o dabar Lietuvių gimnazijos ir mokinių bendrabučio "rumai", su skamba skambutis ir visuose trečiojo aukšto languose sužimba šviesa. Ten, už tų langų, pabunda kelios dešimtys jaunų žmonių naujai, sunkiai tremtinio moksleivio dienai.

Didelė salė, pilna medinių, dviaukščių lovų. Salės viduryje — du ilgi stalai, virš kurių dega dvi blankios elektros lemputės.

— Mergaitės, Dieve mano, jau ir man rankos pradėjo nuo šalčio tinti, — sudejuoja Aldona, sėdėdama lovoje, "antrame aukšte".

— Vadinas, į invalidų būrelį įstoja naujas narys! Vis didėja būrys skaičius, — atsiliepia iš apatinės lovos ridsamosi Danutė, kurios abi rankos taip aprašiotos, jog atrodo, kaip su baltomis pirštinėmis.

— Tuojau gausi tokias va modernias pirštinais ir busi burio narys numeris dešimtas.

— Įdomu, kaip tu kariausi su šalčiu be malkų. Man atrodo, jis neišsigaš, jei mes ir visos sutinusiomis rankomis vaikščiosim, — liudnai nusišypsuoja Onutė, tik grįžusi iš prausyklos.

— Štai ir šiandieną jis mums vėl "šposą" iškirto: prausykloje nėra vandens, vamzdžiai užšalę. Dabar teks dūmti į skabyklą, o jei ir ten užšalo, tai eisime į upę maudytis. Tai bent sveikatą sustiprinsime, — baigia Onutė, o visos mergaitės pradeda juoktis.

Jos kalba, juokiasi, o blankioje kambario šviesoje sklaidosi tepavimo garų debesėliai. Šiandien sekmadienio rytas, o malkų duos tik pirmadienį. Pereitos savaitės malkos pabaigtos jau ketvirtadienį ir mažą geležinę krosnelę jau dvi dienos nekurta. Na, o lauke termometras rodo apie 16 C žemiau nulio.

Bet mergaitės jau pavalgę pusryčius, sausos duonos su juoda kava (na, viena kita dar turėjo truputį cukraus ar taukų, deja, tokių nedaug) ir skuba į bažnyčią. O mes tuo tarpu galime aplankyti kitus stovyklos kambarius. Gal rasime ir šiltesnį kampeį...

Pirmaisiais pasukime į buvusias kalėjimo vietas. Gal čia šilčiau? Deja... Tas pats ir kitose patalpose: didžiulės salės, antklodėmis padalintos ir atskirus "butus", ir mažesniuose kambariuose.

Praeina valanda. Iš bažnyčios į stovyklos kiemą pasipila žmonės. Bendrabučio mergaitės taip pat skuba per kiemą, bėga laiptais ir, įpuolusios į kambarį, visos susiburia aplink krosnelę.

Nusiimti apsiaustėlius ir pirštines? O! Čia mes jau senai pamiršom, kad grįžus "namo", galima nusiirengti... Nes kambarį tas pats, kas ir lauke... Tik vėjas nepučia...

— Mergaitės, ko jūs stovite prie šaltos krosnies? Gal norite ją sušildyti? — šuktelį įbėgusi Onutė.

— Geriau einam pašukti mūsų "polką su ragučiais". Sušilsim. Alda, imk akordeoną!

— Tai puiki mintis! Valio, Onutė! Alda, greičiau, greičiau! — ima šaukti visos mergaitės.

Po valandėlės pro langų grotas į stovyklos kiemą jau veržiasi "polkos su ragučiais" melodija ir jaunų balsų bei kojų keliamas triukšmas, o koridoriais ir laiptais iš vieno aukšto į kitą lekia išraudusių veidais virtinės mergaitės.

Mes kovai su šalčiu neturime malkų ir šiltų drabužių, bet turime jaunystę ir viltį, kad po šaltos žiemos ateis žiedais pasipuošęs pavasaris!

LEISKIT I TĖVYNĖ

Kaina su prisiuntimu \$1.00

(Kišeninio didumo — 272 puslapių)
Dirva gavo Europoje naujai išleistą knygą įvairių Lietuviškų liaudies dainų ir kitokių pavadintą — "LEISKIT I TĖVYNĖ". Tai nepaprasta knygelė — tiesiog didelė knyga. 272 puslapių didumo, ir joje telpa net 288 žinomų eilėraščių. Skubėkit įsigyti sau vieną iki jų turime. Ji suteiks jums didžiulio malonumo, nes rasite daugybę savo žinomų dainų, ir daug tokių kurias turėtumėt žinoti. Išleido "Mintis", Vokietijoje.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Kur Eina Pasaulis...?

R a š o

Rašo DR. B. T. DIRMEIKIS

Da — No; Niet — Yes...

Aš turėjau progos praleisti kelias dienas Chaillot rumuose, kur jau devintą savaitę posėdžiauja, svarsto, kalbasi ir barasi... keli "Didieji" ir daugelis "Mažieji". Jau viskas smulkiausiai aprašyta ir pagarsinta, kas ten kalbama ir kas daroma. Aprašyti visi žmonės, visos jų mintys, visi jų planai.

Bet baigiantis tam neįdomiam teatrui, vis dėlto dar lieka dalykų, apie kuriuos imama kalbėti, kai "svečiai" skirstosi. Tai, ko nematysi ir negirdėsi jokio draugijo, kai ruošiamasi sėstis prie stalo ilgai ir linksmai vakarienei, gali lengvai pamatyti ir išgirsti, kai po vidurnakčio svečiai įsisiubuoja, kai jų liežuviai atsiršia ir nuotaka pasidaro vienintelis žodžių kontrolierius...

Panašioje padėtyje dabar yra UN Paryžiuje. Per devynias savaites visus delegatus ir visas komisijas užvaldė viena bendra nuotaka. Ir viskas darosi tos nuotakos įtakojė, nežiūrint koks klausimas bebūtų svarstomas, kas apie jį bekalbėtų ir kaip bekalbėtų.

Aš kantriai išsėdėjau ir iškliausiai ginčus dėl Graikijos ir Palestinos, dėl nusiginklavimo ir dėl žmogaus teisių deklaracijos... Gana kelias valandas praleisti bet kokiame posėdyje, kad butum įtrauktas į tą bendrą visus delegatus valdančią ir visur vyraujančią nuotaką.

mo ir dėl žmogaus teisių deklaracijos... Gana kelias valandas praleisti bet kokiame posėdyje, kad butum įtrauktas į tą bendrą visus delegatus valdančią ir visur vyraujančią nuotaką.

O toji nuotaka yra tokia: Da — No; Niet — Yes. Viskas prasideda ir viskas baigiasi šiais trumpais keturiais žodžiais, kurie kartojasi tuose rumuose nuo ryto iki vakaro. Kai vienas sako "Da", butinai kitas sako "No"; kai vienas atsako "Yes", tai kitas iš anksto jau šaukia "Niet".

Kol to visko žmogus negirdi "savo ausimis", tol dar gali vaizduotis, kad tokie atsakymai yra paremti rimtais apsvaistymais. Bet kai čia pat "savo akimis" pamatai tą keistą ir nelaimingą žodžių žaidimą, pamatai "rimtus pasaulio taikos kurėjus" snaudžiančius, suglebusius, be pasitikėjimo savimi, be valios ir be vilties, turi Tu, gatvės žmogau, arba prisijungti prie snaudulio ir pasiduoti vėjui arba bėgti iš tų rumų ir daugiau į juos nebeatsigrįžti.

Ant slidaus kelio

Pereitą savaitę buvome keliais žodžiais užsiminę apie šeimyninę nesantaiką trijų "Didžiųjų Vakarietių". Ji yra sena ir net gili... Amerikos — Anglijos viešas pareiškimas, kad Vokietijos pramonė bus greitai atiduota į pačių vokiečių rankas, sukėlė dideles bangas Prancūzijoje. Jos, žinoma, bus nuramintos, bet toks Anglijos — Amerikos žygis stipriai atsilieps į visą jų politiką.

Jau senai buvo galima laukti didesnio Vokietijos įvertinimo Amerikos — Anglijos politikoje. Tik neaiškūs santykiai su Sovietais prilaikė aiškesnį ir griežtesnį anglų — amerikiečių pasisakymą už Vokietijos atstatymą.

Kol buvo vilties, kad Prancūzija galės užpildyti tą tuštumą, kuri atsirado Europoje dėl Vokietijos pralaimėjimo, tol anglai — amerikiečiai mėgino savo planus Europoje derinti su Prancūzijos norais. Bet laikas parodė, kad Prancūzija dar ilgai nesugebės atlikti tos rolės, kurios reikalauja artimiausios ateities įvykiai. Pagaliau, ir Sovietai, gerai supratę, ką amerikiečiai nori padaryti iš Prancūzijos, sukaupė visą savo dėmesį į komunistinės veiklos sustiprinimą Prancūzijoje.

Tokiu būdu anglai — amerikiečiai atsikuto dosniu ir simpatingu veidu į Vokietiją. Plačiaisiais pažadais nori įtraukti ją į didelį politikos koncertą, su teise griežti labai svarbiu smuiku. Patys vokiečiai senai tokios padėties laukė ir visos savo viltis rėmė tuo, kas dabar ir darosi.

Belaukiant, kol šaltas karas taps karštu, nuo dabar bus viskas daroma, kad vokiečiai atgautų savo galybę, taip reikalingą kare prieš sovietus.

Prancūzija, aišku, niekad nesutiks su tokia amerikiečių politika. Iš to gali išsivystyti didelė istorija Vakarietių santykiuose: sovietai, be abejo, bandys tą padėtį išnaudoti, pūsdami visokiems būdais Prancūzijos baimę prieš Vokietiją. Ir pati Prancūzija pinai priartės visiems sovietų žygiams, kurie bus nukreipti prieš amerikiečių pastangas Vokietijai stiprinti. Tuo būdu Prancūzija bus įstumta į dvigubą lage-

rij: viename su sovietais prieš Vokietijos stiprinimą, antrame su amerikiečiais prieš komunizmą. Niekas negali pasakyti, kad iš to laimės tokia taika, kurios mes laukiame.

Naujas Vilsonas

Tegul niekam neatrodo, kad anglų — amerikiečių šauksmas "Deutschland erwache" (Vokietija pabusk) tėra tik laikinas padėties išnaudojimas ir prisitaikymas prie neišvengiamų aplinkybių. Ne, toks šauksmas suima didelę ir pavojingą politikos programą. Jis išpėja ne vien Prancūziją, bet ir visas Europos tautas. Jis primena laikus po pirmojo pasaulinio karo... Primena hitlerinę Vokietiją ir leidžia įsivaizduoti po vieno ar antro dešimtmečio vėl naują, didelį, grasinantį ir puolantį vokiečių...

Visiems Vokietijos kaimynams — didesniems ir mažesniems — šiandieną turi rūpėti ateitis. Amerikos — Anglijos politika Vokietijoje neduoda pagrindo džiaugtis nei vienam vokiečių kaimynui. Galima net būtų paabejoti taja nauda, kurios tikisi iš atstatytos Vokietijos patys anglai — amerikiečiai. Juk jau turime vieną pamoką, parodančią labai iškalbingai, kuo baigėsi Vilsono — Loyd George'o nusileidimai vokiečiams, sudarant taikos sutartį 1918 metais. Panašiai gali baigtis ir nauji nusileidimai...

Šiandien amerikiečiai nori padaryti Vokietiją tvirtą, kad ji galėtų pagelbėti prieš sovietus ir bendrai prieš komunizmą. Bet ką toji Vokietija kalbės rytoj, kai ji pasidarys galinga — apie tai reikia atsidėmusi pagalvoti. Reikia butinai prisiminti ir 1939 metus, kai tas pats Hitleris, kuris atėjo į valdžią kovodamas prieš komunistus, ramiausia sąžine susitarė su Stalinu prieš anglus — amerikiečius. Kad tik neįvyktų panašiai... po keliadesimt metų.

Prisiminkim, kad daugelis Anglijos politikų su pačiu W. Churchill'u priešaky ilgus metus kartoję: "Dėkome Dievui, kad turime Prancūziją". O kokias maldos žodžiais reikėtų ramintis šiandieną, matant stiprią Sovietų Sąjungą ir ruošiant kelius stipriai Vokietijai? Negi pasaulis būtų pasmerkamas niekados neišieiti iš karo? Nenorėtum tikėti, kad tokia yra Dievo valia. Jei atsakingieji vyrai prisimtų daugiau atsakomybę sau ir mažiau atstengytis juos primesti kitiems, tai gal nereikėtų pasauliui kariauti keletą kartų per vieną šimtmetį.

Viena audra ruošia kitą

Jei pasirodys, kad tikrai norima Vokietijos jėgomis pralaužti Sovietų Sąjungos pavojų, tai daugeliui Europos tautų atsirastų naujų rūpesčių. Pakti Europos gelbėjimo mintis, kuri šiuo metu taip patraukliai veikia visus pavergtuosius, gali prarasti savo patrauklumą, jėga. Jei išlaisvinimas iš vienos vergijos graso įtraukimu į naują vergiją, tai nedaug teatsiras tokių, kurie rizikuotų gyvybę.

Ką turi pagalvoti lenkai, čekai, austrai... ir net baltai, kai jie mato besirušiant angus — amerikiečius pakeisti sovietine baimę germanistišką? Ar tada visa Europos išlaisvinimo propaganda nepraranda savo "skaistumo"? Ar tada visa didžioji demokratiškoji politika, nepavirsta į savų ir tik savų reikalų gynimą?

Gal dar per anksti mesti akmenį pirmiesiems į tuos, iš kurių pasaulis tikisi tiek gėrybių. Bet yra rimto pagrindo susirupinti ir klausiti, ar gerai bus padaryta, jei raminant vieną audrą, sąmoningai ruošia ma kita.

NESISKUBINKIM SUPYKT!

Rašo J. P. Ginkus, Brooklyn, N. Y.

Įsiliepsnojus Antrajam Pasauliniam karui ir komunistų tvanui užliejus daugelį kraštų, tukstančiai lietuvių patriotų atsidūrė svetimuose kraštuose, sunkiame varge.

Amerikos lietuviai, sužinoję jų vargus, jau senai pradėjo tartis, kaip jiems padėti. Buvo atsikreipta į Washingtoną dėl šalpos fondų įregistravimo.

Iš ten atsakymas buvo toks: "Jūs, lietuviai, šiuo metu turite per daug fondų. Susitarkite, sudarykite vieną bendrą lietuvių šalpos fondą, tada užregistruosime".

Amerikos lietuviai reikala gerai suprato ir kun. dr. J. Končius su adv. A. A. Oliu kreipėsi į organizacijų valdybas, kad jos atsisakytų nuo atskirų šalpos fondų, o pasirašytų ant naujo dokumento, sutikdamos turėti vieną bendrą šalpos fondą.

Tai buvo greit padaryta ir Washingtono buvo patvirtintas bendras fondas. Tai buvo BALFo gimimas.

Daug gera po to BALFas padarė. Gal būtų dar daugiau padaręs, jeigu mūsų parama jam būtų buvusi stipresnė. Bet man pačiam, kuris buvau vieno šalpos fondo pirmininku, ne gaila ir ne gėda, kad atsisakiau nuo mano vadovauto fondo teisių ir sutikau stoti į bendrą visų lietuvių fondą — BALFą.

Dabar tas mūsų BALFas turi dar didesnę darbą — atkviemtą tų nelaimingų DP į šį kraštą.

Daugelis užpildė BALFo duotus blankus ir tikėjomės, kad jau viskas atlikta.

Bet pamatėme, kad čia dar ne viskas. Imigracijos prašymų reikalui daromi komisijų patikrinimai, kurių atstovai lankosi į namus. O iš Catholic War Relief yra siunčiami laišukai tiems, kurie užpildė blankus. Kviečia, kad pasirašiusieji dar neuity pas artimiausį kleboną ir su juo pasikalbėtų.

Aišku, žmonės iš pradžių labai nustebo. Bet lietuviai drąsiai vieni nuėjo į lietuviškas parapijas, kiti ir į svetimtaučius — ir iki šiam laikui, kiek patirta, nei vienas vikaras ar klebonas nėra atsisakęs pasirašyti ant aplikacijos. O kun. dr. J. Končius taip pat užveda patvirtinimus ant kiekvienos aplikacijos.

Taigi, Amerikos lietuviai, kurie esate užpildę BALFo blankus, nenusigaukite gavę kvietimus iš Catholic War Relief. Drąsiai eikite į parapiją — ar tai būtų lietuviška, ar svetimtautiška, skirtumo nesudaro — pasikalbėkite, o bus padaryta viskas, ko reikia jūsų giminių, draugų ar šiaip tautiečių pagalbai. Gelbėkite savo tautiečius visais būdais, kokie tik prieinami!

Ir nesiskubinkim per greit supyksti, jeigu kas mums pasirodo ne taip, kaip manėme! Nesiskubinkim rašyti piktus straipsnius, ligi neperstikrinom, ar tikrai yra taip blogai, kaip kartais baimė rodo! Jeigu kam tie formalumai ir ne visai patinka, tai ką padarysi: var-dan kenčiančių tautiečių gerdvės vis vien padarykime, kas reikia padaryti! J. P. Ginkus

LIETUVIAI KINJOJE ŠAUKIA SI PAGALBOS

Lietuvos Pasiuntinybė Washingtono yra gavusi prašymą iš Kinijos lietuvių, kad būtų pasirūpinta, kas galima, padaryti jų saugumui užtikrinti.

NAUJAKURIAI

GERAI SKINA KELIUS SAU GERAI PADEDA IR KITIEMS

ZINIOS, Brazilijos lietuvių laikraštis praneša:

Jonas Malaiška, buvęs Lietuvos Valstybinio Teatro orkestrų muzikantas, pernai, kaip DP, atvykęs į Rio de Janeiro ir gavęs darbą Municipalinio teatro orkestre, nugalėjo iš Italijos kontraktuosius konkurentus, tuo būdu prasimušdamas į pirmąsias patentuotų muzikantų vietas.

J. Malaiška jau daug pasidarbavo ir Rio lietuvių kultūrinėje veikloje. Jo gabumai atkreipė režisierių ir orkestro direktoriaus Jose Siqueira dėmesį. J. Malaiška šių asmenų tapo pakviestas į naujai organizuojamą galingą simfonijos orkestrą, kaip ekspertas.

Mūsų tautiečių pareigos kontraktuoti — tiesiog iš Europos — pažįstamus, Nepr. Lietuvoje pagarsėjusius, muzikus ir muzikantus.

Mėnesinė alga šiame orkestre nuo 2,500 iki 6,000 kruzeirų. Taigi, tiems, kurie Europoje skursto kaip tremtiniai, bus žingsnis į gyvenimą.

Naujasis simfonijos orkestras pradės veikti 1949 m. kovo mėnesį. J. Malaiška (adresas: Rua Piratini, 371, c. 1, S.

Cristovao, Rio de Janeiro) užvedė susirašinėjamą su muzikantais lietuviams. Kai kurie jau užangažuoti ir, jei nepasirodys kokių netikėtų kliūčių, Rio susilauks gražaus skaičiaus lietuvių įvairių instrumentalistų. Dalis jų jau Brazilijoje.

Tarp pakviestųjų minimi: Izidorius Vasiliunas, smuikininkas virtuosas, baigęs Kauno ir Vienos konservatorijas. Povilas Matukas, baigęs Kauno konservatoriją ir aukštąją muzikos mokyklą Salzburge. Ambrozaitis Aleksas, klerneistas, baigęs Kauno ir Augustburgo konservatorijas. Mykolas Saulius, violončelistas, baigęs Kauno konservatoriją ir muzikos mokyklą Paryžiuje. Prof. Vladas Motiekaitis, baigęs Petrapilio konservatoriją, buvęs Kauno ir Vilniaus radiofonų orkestrų dirigentas. Prof. Nomeika Zenonas, vargonininkas, pianistas, baigęs Kauno ir Paryžiaus konservatorijas.

Jeigu ta naujiena taps kunu, ne tik į Rio, į visą Brazilijos lietuvių šeimą bus įplinta nauja gyvybės taurė. Mes laukiame susidomėję ir J. Malaiškos pastangas sveikiname.

STONY BROOK

"pereinamoji stovykla"

Ir P. Lapienė yra viena iš tų, kurie rašydami tremtiniams buto - darbo pažadus nesibaimina "kur aš juos dėsiau". Tur but tik J. J. Bachunas ją šituo drąsumu pralenkia. Na, bet tas ir gali!

Žinoma, jeigu visi iš karto suvažiuotų, tai būtų bėdos... Bet taip nėra. Štai prieš keturias savaites atvyko į Stony Brook dr. Kusa su šeima. Tris savaites praleido pas Lapes — ir štai, žinoma, su geros globėjos pagalba, jau jis ir žmona gavo darbą ligoninėje, vaikai jau eina į mokyklą... žodžiu — viskas tvarkoj!

Sakoma, šarka nuo mieto — kita į jos vietą. Dabar pas Lapes vieši žurnalistas Br. Raila su šeima, kurie iškėlė koją šiam krašte lapkričio 9 dieną. Tikisi, kad ir čia be didelių vargų bus susitvarkyta. O paskui — vėl kas nors... Ir taip toliau...

Į Stony Brook atsikėlė ir gavo darbą mokykloje dr. Henrikas Lukoševičius, arti pusmečio sėkmingai redagavęs Brooklynke išsėmąjį savaitraštį AMERIKA. Dabar AMERIKĄ emė redaguoti ką tik atvykęs dr. A. Šerkšnas. Šiais metais tame laikraštyje jau trečias redaktorius.

Apie Stony Brook dabar jau kalba: tuo tarpu tai yra mūsų naujakurių pereinamoji stovykla. Bet tokia, iš kurios niekas nenorėtų skubintis išeiti. Ne taip, kaip Vokietijos pereinamose stovyklose... Kai kas sako — ot, kad taip nupirktų nors kokį trečdalį Long Island! Butų galima įsteigti mažą lietuvių naujakurių respubliką, o Stony Brook būtų jos sostinė...

Daytono laikraštis

rašo apie J. Grinciu

Lapkričio 18 tarp kitų atvyko ir Juozas Grincius, 83 metų, buvęs žvejys netoli Kauno.

Jis atvyko į Dayton, Ohio, pas savo sūnų, kuris dabar vadina St. J. Green, gyvena 1730 Leo St., Dayton, Ohio. Daytono, 165 Alton St., gyvena ir jo dukrė Mary Služienė. The Dayton Daily News įdėjo jų visų trijų paveikslą ir gražiai aprašė, kaip tėvas nepažino jį pasitikusio sūnaus. Nenuostabu — 35 metus buvo nesimatę...

Senasis Grincius pasakoja, kaip buvo sunki pirmoji bolševikų okupacija ir kaip jis antrą kartą bolševikų jau nebe laukė, o pabėgė.

Apie vieną savo sūnų, kuris buvęs karininkas, nieko nežino nuo 1945 metų. Kitas sūnus dar likęs Vokietijoje.

Sūnus aiškina žurnalistams: "Jis norėtų gyventi savo krašte, bet kad tie rusai... jie per žiaurūs".

Apie likusio Vokietijoje sūnaus viltį atvykti į Ameriką tėvas sako: "Tiek daug popierių, tiek daug laukimo... Jau treji metai mes bandomė. Gal gi dabar jau greit..."

NAUJAKURIŲ VAKARAS BROOKLYN, N. Y.

Brooklyno SLA 303 tremtinių jaunimo kuopa sujudo ir surengė lapkričio 21 gražų įvairenybių vakarą, kuriame apsilankė daug amerikiečių lietuvių ir keletas Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo dalyvių.

Vakarui vadovavo dailininkas Vl. Vijeikis.

Žada apie jį vėliau daugiau parašyti.

LAPKRIČIO 18 ATVYKO

97 LIETUVIAI

Lapkričio 18 d. laivu ERNIE PYLE atvyko 23 lietuviai tremtiniai:

Blinstrubas Teodoras ir Blinstrubaitė Severina, i Chicago, Ill.

Cepulienė Regina su dukra Regina i Philadelphia, Pa.

Grincius Juozas, i Dayton, O. Jankauskas Jurgis, profesorius, su žmona Valentina, dukra Marija ir sunum Jonu. Lukšienė Ona, i Worcester, Mass.

Mažrimas Vladas, kunigas, i Pittston, Pa.

Minkunienė Jadvyga, i Cleveland, Ohio.

Raubertai Augustinas, Petras ir Valentinas, i Philadelphia, Pa.

Sidlauskai Stasys ir Aleksandra, i Chicago, Ill.

Undžiai Feliksas ir Felicija su sunumi Feliksu, laikinai apsisistojo New Yorke. Undžius yra USA pilietis.

Unselienė Ona su vaikais Adele ir Stanislovu, visi USA piliečiai, i Turtle Creek, Pa.

Šiuo laivu atvykusieji nelieja 205,000 įsileistųjų tremtinių skaičių.

Laivu GENERAL BUNDY lapkričio 18 d. i Boston, Mass. atplaukė šie lietuviai:

Bajelis Ignas ir Lucija, i Putnam, Conn.

Bandzevičius Juozas, i Lowell, Mass.

Baranauskas Albinas, i Putnam, Conn.

Barkevičius Vincas, i Los Angeles, Calif.

Bernotaitė Anelė, i Greenfield, Mass.

Bobelis Sofija ir Juozas, i Chicago, Ill.

Budvitaite Vena, i New York.

Čaplikaitė Birutė, Viktorija, Gražina, i Lynn, Mass.

Daugėla Stasys, Vėra, Maria, i New York, N. Y.

Dauparas Juozas, Kunigunda, Juozas, Egidijus, i Albany, N. Y.

Galinskis Amalija, i Senatobia, Miss.

Gališkis Velga Veta, Rama Zilvija, Ruta Roda, i Senatobia, Miss.

Gaižutis Kazimieras, Eleonora, Kestutis, i Cleveland, O. Golis Jadvyga, Petras, i Chicago, Ill.

Grigalaukaitė Teresė, i Gardner, Mass.

Gylys Vytautas, Vytautas, Kazimieras, M. Stephania, Jonas, i Chicago, Ill.

Kalėta Anna, i St. Clair, Mo. Katelienė Tatiana, i Brooklyn, N. Y.

Katilius Antanas, i Worcester, Mass.

Kregždė Jonas, i New York. Laucienė Ona, i New York.

Mažeika Vaclovas, Eugenija, Mindaugas, i So. Boston, Mass.

Matiejunas Juozapas, Anelė, Aldona, Danutė, i Waterbury, Conn.

Petkaitis Albinas, Rouda, Antanas Rimvydas, Jurgis, i Rockville, Conn.

Rastapkevičius Vytautas Juozas, Eugenija Elena, Stanislava, i Brooklyn, N. Y.

Ragimytė Sofija, i New York. Romikaitė Veronika, i So. Boston, Mass.

Stankunienė Irena ir sunus Jonas, i Laurelton, N. Y.

Taraškevičius Stanislava, Juzė, Juozas, Stasys, i Southington, Conn.

Vasiliauskas Aldona, Vytautas Tadas, Kazimieras, i Niagara Falls, N. Y.

Vetra Eduard, Aira, Alvine, i Senatobia, Miss.

Zavickis Kriss, Emilija, Hermanis, Zina, i Senatobia, Zilinskis Julija, i New York, Miss.

KAZIMIERAS GAIŽUTIS, prieš tris dienas atvykęs į Clevelandą iš Vokietijos pas dėdę Tomeczewski Antoni, 935 Maud St., laukėsi redakcijoj ir užsisakė DIRVĄ visiems metams.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
TEL. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIMA

MAISTO SIUNTINIŲ, UŽSAKYMAUS, LAIVAS VOKIETIJOS, AUSTRIJOS, ZONAS ANGLIJĄ, PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, SVITARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntinėliai, APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesudarius adresuoto - pinigai gražinami. Pakelty dūmges siuntinius pakelty mas kinu.

PRISTATYMO LAIKAS 8-11 DIENŲ! Į VESTUS KRANTUS. Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėlių Europoje.

Siuntiant money order, čeką ir kit mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymo siuntinio tipo numerą. Galima užsakyti kelis pakeltykus tam pačiam gavėjui.

No. 1 2 sv. tankin. košulėms
2 sv. bekono
2 sv. salami dešros
2 sv. kumotės, patinios
1 sv. pieno miltelių
\$8.90

No. 2 2 sv. bekono
2 sv. kumotės, patinios
2 sv. pieno miltelių
2 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių
1 sv. šokolado, blankų
\$6.90

No. 3 2 sv. kauliukų tankin.
2 sv. bekono
2 sv. cukraus
2 sv. aukso rieš. sūrio
1 sv. kavos pupelių
\$5.50

No. 4 2 sv. 9 SVARAI CUKRAUS
\$2.95

No. 5 2 sv. 9 SV. KAVOS PUPELAI
\$4.98

No. 6 1,5 sv. cukraus
1,5 sv. kavos pupelių
\$4.00

No. 7 200 Chesterfield cigarečių
\$2.00 (išskiriant Vok. ir Italiją)

No. 8 16 sv. sudyti šilkui stoti
nele (tik i Vokietiją)
\$5.95

No. 9 10 sv. kvietinių miltų
\$2.85 4 unc. kepimo miltelių

EXTRA RIEBALAI 6 SV. 2
2 sv. kumotės, patinios
2 sv. bekono
2 sv. kauliukų tankin.
1 sv. šokolado, blankų
1 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių
\$7.95

Čia nurodytose kamose įkurtos tos persiuntimo, draudimo ir kitos išlaidos.

Užsakant turime būti tikslūs, kamėtės ir gavėjui nurodymus dėl didesnių užsakymų.

Nedėdami saugumą ir nurodant savo gimtinės dr. akom. nuotaką.

NAUJAS KELIAS

(Atkelta iš 4 puslapio)

kaimo tam tikros įstaigos turėdamos nusiūsti savo tarnautojus į vietą pažiūrėti, ar tikrai yra tokia gyvenama vieta, kaip nurodyta, ir ar tikrai yra toks darbas, ar atvykusieji galės gauti tą darbą nieko kito neįsistumdami iš darbo. (Darbą pakanka užtikrinti šeimoms galvai, o kitiems užtikrinti, kad jie netaps visuomenine našta).

Iš to matyti, kad:

1. Komisijos blanko užpildymas vienu atžvilgiu yra paprastesnis už "Affidavit of support" užpildymą, nes čia nereikia nurodyti kvietėjo turto ir nereikia pridėti dokumentų iš bankų bei mokesčių įstaigų;

2. Įsipareigojimai čia yra didesni, negu "affidavit of support", kadangi šalia užtikrinimo, kad atvykusieji netaps visuomenės našta, reikia dar užtikrinti konkretų butą ir darbą;

3. Patikrinimo formalumai gali užtrukti dar ilgiau, negu organizacijų daromi patikrinimai, pavyzdžiui, per klebonijas...

Be to, girdėti, Imigracijos įstaigos turinčios palinkimą

pirmiau tvarkyti bylas tų, kurių įvažiavimu rūpinasi organizacijos, o ne tų, kuriais rūpinasi patys vieni kvietėjai tiesiog per DP Komisiją Washington. Netvirtiname, kad tas aiškinimas teisingas, bet esame linkę tam tikėti. Ir štai kodėl. Kai tremtiniai atvyksta į uostą, tai juos paėmimo savo globon organizacija ir rūpinasi kiekvienu tol, kol jis bus galutinai "perduotas" kvietėjui. Jei kvietėjas tuo tarpu būtų miręs, dingęs, ar tiesiog atsisakytų savo pasižadėjimą vykdyti, tai organizacija atsako už jo likimą, ligi jis bus įtaisytas į darbą ir apgyvendintas. Imigracijos įstaigoms galva dėl tokių neskauda...

O tie, kurie kviečiami per komisiją atskirų asmenų, neturi tokios "užuovėjos". Imigracijos įstaigos turi remtis vien tik kvietėju. Aišku, čia didesnė rizika, tai ir suprantama, kad toms įstaigoms patogesni yra tie, už kuriuos ir organizacija garantuoja.

Šitie samprotavimai paaiškina ir tai, kodėl BALFo formos yra paprastesnės ir lengvesnės užpildyti. Mat, čia atsakomybės didžiulį prisiima ant savęs

ves atitinkama organizacija, kuriai BALFas toliau tas formas siunčia (nesvarbu, kuri organizacija).

BALFo formose nereikia nurodyti darbo vietos, pakanka tik numatyti darbo rūšį. O tai yra didelis palengvinimas. Taip pat BALFo formų nereikia tvirtinti pas notarą.

Gali kilti mintis, kad dabar gal tos formos ir nebetinka, kadangi DP Komisija daugiau reikalauja?

Tuo tarpu nėra jokių ženklų, kurie duotų pagrindo tokiam baimei. BALFo blankai gauna eiga tokie, kokie jie yra, ir negirdėti, kad jie būtų atmetami dėl kokių trukumų. Organizacijų garantijos, matomai, atstoja tuos formalumus, kurių reikalauja DP Komisija iš privačių asmenų, tiesiai į ją besikreipiančių.

Štai žinios, kurias turime apie tremtinių atskirų asmenų būdus. Kiekvienas gali tai apgalvoti ir pasirinkti sau patinkamą kelią.

KAD TURĖCIAU MILIJONUS...

(Pabaiga iš 2-jo pusl.)

tai tik iš pirmųjų trijų lakštų ištraukas padodu.

Antrojo daly lakšto toliau išlieja savo ir kitų, kurie neturi giminių nei pažįstamų Amerikoje, galvosena, beviltiška likimą ir kokio išganymo jie laukia.

Saukiasi prie Dievo, kad kaip nors surastų Amerikoje žmones ar žmones, kurie padėtų jam ir jo šeimai buto ir darbo garantijas gauti. Kas galėtų šiam apyjauniam lietuviui ir jo šeimai padėti tuo ar kitu reikalu, duosiu jo adresą.

Tremtiniui pasisakius, kad jis yra apipylęs, surinkau paskutinius savo dėvėtus drabužius ir spalio 20 d. pasiunčiau jam paprastu pašto keliu.

Z. Jankauskas

BALFo Kalėdiniai Atvirukai

BALF įstaiga turi gražių Kalėdinių atvirukų. Kiekvienais metais tremtinių draugai, lietuviai ir kitataučiai, sveikina saviškius Amerikiečius, primindami jiems, kad tremtyje dar tebevargsta didelė savųjų tautiečių dalis. Kalėdiniai atvirukai išleisti BALFo, 4 rūšių, yra labai gražūs, meniškai pačių tremtinių pagaminti. Kiekvieno lietuvių pareiga sveikinant saviškius Kalėdų švenčių proga prisiminti ir lietuvių tremtinius.

Atvirukai parduodami po 1 dolerį už 8 atvirukus.

Užsakymus prašome siųsti: ULRFA — 105 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

HIPPODROME

"Fighter Squadron"

Warner Bros. idomi Technicolor filmas, "Fighting Squadron", su Edmond O'Brien, Robert Stack ir John Rodney, ir su eile kitų žymių filmų artistų, pradedama rodyti Hippodrome Theatre gruodžio 1 d.

"Fighter Squadron" — viena iš reikšmingesnių filmų, einančių iš Hollywoodo, vaizduojanti Amerikos karo oro laukų žygius ir pergyvenimus stengiantis laimėti Europos oro viršenybę šio karo metu.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas mūsų specialybė.

Kambarių Popieravimas Namų Maliavojimas

16908 Endora Road Telefonas: KENmore 8794.

Cleveland, Ohio

KINIJA...

(tęsinys nuo 1-mo pusl.)

mui, jis atsakė: "Kiniečių". Toliau jis pasakė, kad Kinijos reikalai nėra taip paprasti, kaip iš tolo atrodo. Kinija niekad nemėgusi generolų ir kareivių, nes jie tik nelaimės ir vargą taučiai atnešė. Iš prigimties kiniečiai esą dideli demokratai ir laisvės mylėtojai. Jie nemėgstą nei Čiang Kai-Seko diktatūros, nei komunistinių pančių.

Bet kraštas esąs be galo išvargęs. Ištos provincijos tiesiog badauja ir gyvena neįsivaizduojama meškurde. Tarp tokių nelaimingų žmonių geriausiai sukasi Maskvos agentėliai. Jie kursto vienus prieš kitus, žada Stalino rojų.

Pagaliam, Kinija komunistinė, anot to kiniečio žurnalisto, suprantanti kitaip negu europiečiai. Ten esąs savotiškai "naturalus" komunistas, kurį mielai išnaudojanti Maskva. Jau ilgus metus trunkanti Čiang Kai-Seko valdžia nieko gero neatnešė ir kiniečiai nieko gero iš jos nelaukia. Didelės masės laukia nūdienų žmonių valdžioje, tik jos visai nesupranta, kad

už raudonosios Kinijos pečių ruksta Stalino pypkė.

Nenumato jokios išeities

Tas kiniečių žurnalistas tikrai nėra komunistas, tad jo išvedžiojimai man buvo labai įdomūs. Aš paklausiau, kokią išeitį jis numato? Jis man pareiškė, kad i ateitį žiurįs labai liudnom akim. Tiesiog negalys pasakyti, kokią išeitį Kinija susirasianti. Čiang Kai-Sekas neturi plačių masių pasitikėjimo ir kiniečiai nelaukia, kad jis įstengtų su laikyti raudonuosius. Bet su raudonaisiais i Kiniją įkelia koją ir Maskva, kuri atneš dar sunkesnę diktatūrą, nei Čiang Kai-Sekas.

Tolimi Maskvos planai

Jei nebūtų "trečiojo", kuris visada pasinaudoja, kai du mušasi, tai Kinija senai jau būtų užbaigusi savo naminių karą. Bet Maskva siekia ne tik Kiniją užvaldyti, bet per ją įkelti tvirtai komunistinę Aziją. Jei Kinijoje laimės raudonieji ir su jais Maskva, tai reikia laukti, kad neilgai truks, kol visa Azija pati įplauks i Maskvos bučių. O tada jau su Maskva gali ir visai nebepavyktų susikalbėti...

Z. Ubr.

MEKSIKA pasiryžus padinti kviečių, kornų ir ryžių produkciją pradedant šiais metais.

1947 METAIS šioje šalyje sunaudota dvigubai tiek gasolino ir aliejaus negu visame liksuame pasaulyje.

Nuo 1887 Metų Tukstančiai Naudojo šį Garsų Skilvio Toniką Mediciną Kovoiant su Užkietėjimu ir Jo Symptomais!

Senesnieji žmonės iš patyrimo žino greitą švelnią akciją Triner's Bitter Wine (Kartaus Vyno). Jie žino kad ši moksliška kombinacija pačios Gamtos šaknų, augalų ir botanikų, tuo imasi darbo išjudinti užsikimšusias žarnas ir taip paluosuoja galvos skaudėjimus, nervingumą, suirusį skilvį, nevirkštinimą, gasus ir išputimą, taipgi nemigę ir stoka apetito, kai šios negerovės paeina nuo užkietėjimo. Nereikalinga kenti be reikalo, nereikia naudoti aštrių vidurių valytojų ar liuosuotojų. Tik gaudit šiandien bonką Triner's ir lai jo skanus, užkietėjimą liuosuojantis veiksnys pradeda jumyse savo darbą. (Pastaba: Jei negalite gauti Triner's savo artimoje vaistinėje, siųskit \$1.50, kartu su vaistinės vardu i: Jos. Triner Corp., 4053 W. Fillmore, Chicago, ir jums tuoj bus pasiūsta didelė 18 oz. bonka Triner's, apmokėtu paštu.)

Triner's Bitter Wine

DABAR Moncrief's 1948 Eilė

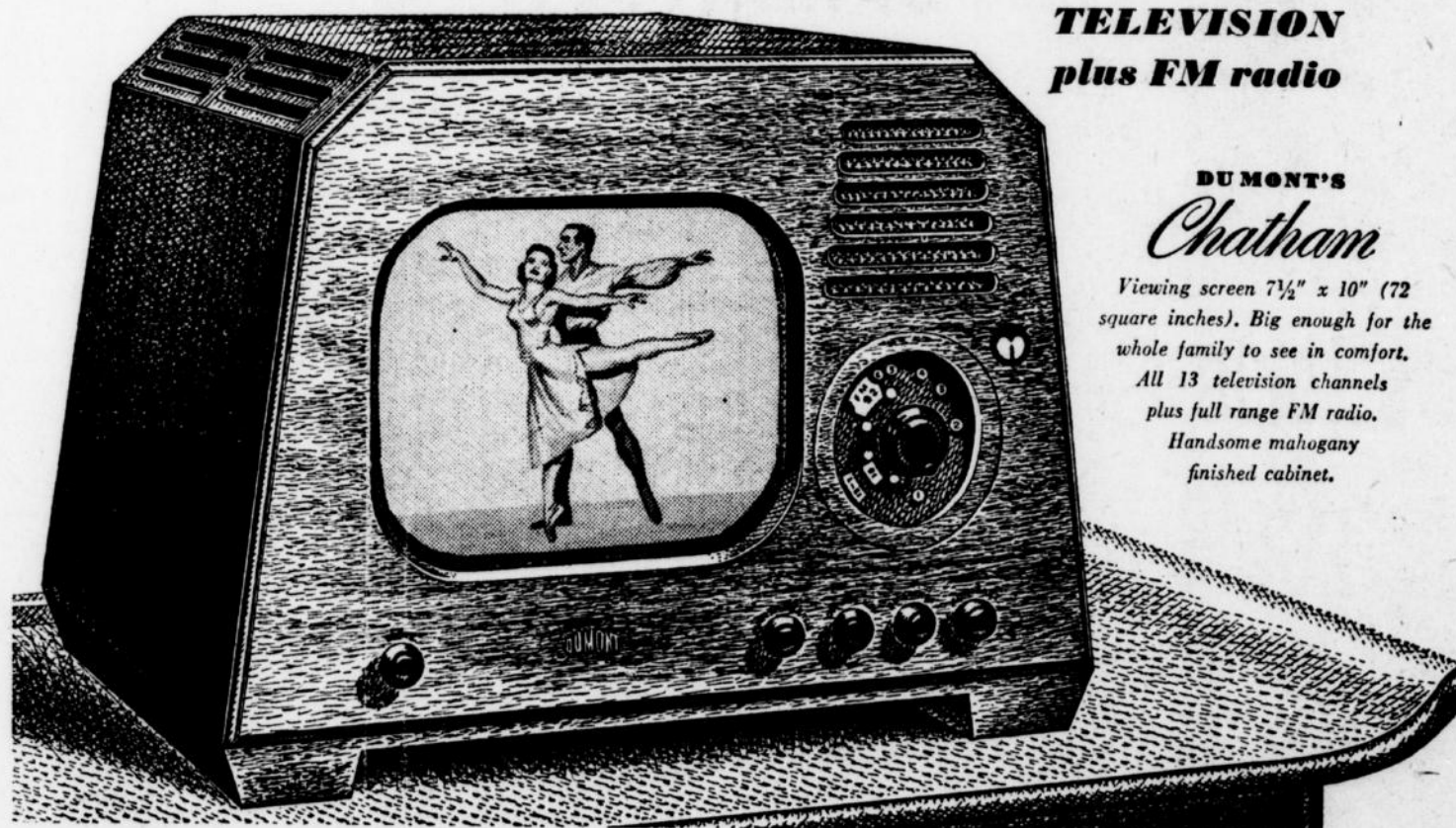
GAUNAMI Automatinių Šildymo Padargų

GAS ★ OIL ★ COAL

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

Now you can afford BIG SCREEN

TELEVISION plus FM radio

DUMONT'S Chatham

Viewing screen 7 1/2" x 10" (72 square inches). Big enough for the whole family to see in comfort. All 13 television channels plus full range FM radio. Handsome mahogany finished cabinet.

You want television on a big screen, of course! Big enough for friends and family to enjoy. Now you can have it. Television at its best. Du Mont television, by the makers of the world's finest receivers. A big, clear, brilliant picture. Easily tuned to all 13 television channels. With the added advantage of full coverage of all FM radio stations. All housed in a handsome, compact cabinet that fits on a table top.

And best of all, it fits your pocket-book, too. For only a few dollars more than the lowest priced receivers, it gives

you fine, big-screen, direct-view television reception, and don't forget it gives you FM radio, too.

Your television receiver can bring you many years of delightful entertainment. Isn't it true economy to have something that will give you real, lasting satisfaction?

\$445 plus installation

Convenient Budget Plan

THE VICTORY FURNITURE & APPLIANCE CO.

FOR COMPLETE HOME FURNISHINGS

(Free parking in rear of store)

10412 Superior Avenue

Cleveland

CE 3610

First with the Finest in Television

DUMONT

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užeiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnį rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių graždaikėjų, už nupigintą kainą.

Susitik savo senus draugus

"BILL" GREEN

pas

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street

GERIAUSIAS MAISTAS MIESTE

Vieta Air Conditioned Geras Patarnavimas

Pilnai Padengta Apdrauda.

UTah 1-4515

W. DEBESIS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue

Cleveland 3

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morkėčio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tėmykit Gatavai Jusų Pasirinkimui

Naujų Rudeninių Stilių

Vyrams ir Vaikinams SKRYBĖLĖS

Naujausių pavidalų ir spalvų. Kainos po \$3.45 ir 7.00

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS NAUJŲ RUDENINIŲ APRANGALUI REIKMENŲ, taipgi

★ DYKAI! Mes duodam Eagle Stamps su kiekvienu pirkiniu. ★ Čia Iškeisime Jusų Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave.

Atdara Vakaraus

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MEZENIS Edvardas, pusamžis, mirė spalio 19, Chicagoje. (Kėdainių ap. Grinkiskės p. Kairėnų k.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

KADZEVICIUS Vincas, pusamžis, mirė spalio 19, Chicagoje. (Alytaus ap. Daugų par. Rimėnų k.)

ANDREŠIUNAS Juozas, pusamžis, mirė spalio 21, Chicagoje. (Panevėžio ap. Naujamiesčio par. Mazgagalių k.) Amerikoj išgyveno 35 m.

RADZIUKINIENĖ Ona (Stankevičiūtė), 43 m., mirė spalio 22, Chicagoje. (Gimusi Spring Valley, Ill.)

MAZEIKIENĖ Ona, pusamžė, mirė spalio 21, Chicagoje. (Telšių ap. Alsėdžio parap.) Amerikoj išgyveno 36 m.

POCIENĖ Barbora (Pociūtė), pusamžė, mirė spalio 21 d., Chicagoje. (Tauragės ap. Vainutos p. Girininkų k.) Amerikoj išgyveno 38 m.

VIRBICKAS V., seno amžiaus, mirė spalio 5, Los Angeles, Calif.

BARTKIUTE Sofija, pusamžė, mirė spalio 15, Chicagoje.

Amerikoj išgyveno 39 m.

RAMANAUSKAITE Marė, 36 m., mirė spalio 12, Chicagoje, kur buvo ir gimusi.

AUSRIUTE Joanne, 12 metų, mirė spalio 18, Ladysmith, Wis. (Gimusi Chicagoje.)

LILEIKIS Pranas, 70 m., mirė spalio 19, Chicagoje. (Tauragės ap. Naujamiesčio par. Laukštenių k.)

RUKSA J., mirė spalio m., Philadelphia, Pa.

JASIUNAS Motiejus, 66 metų, mirė spalio 15, South Boston, Mass. (Panemunės p.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

STANIUKYNIENĖ Nora, 69 metų, mirė rugpjūčio 29, Edwardsville, Ill. (Alytaus ap.)

SAKEVICIUS Enrikas, 54 m., mirė spalio 15, South Boston, Mass. (Kalesnikų par.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

KAROLIS J., mirė spalio mėn., Philadelphia, Pa.

VALINTAS Antanas, mirė spalio m., Philadelphia, Pa.

MEDWAY Adomas, 59 metų, mirė rugs. 15, Elizabeth, N. J. (Vilniaus rėd. Kanevos v.)

BUNIS Mikas, 54 metų, mirė rugpj. 5, Elizabeth, N. J.

KVIETKAUSKIENĖ Julė, 53 m., mirė rugs. 6, Binghamton, N. Y. (Trakų ap.)

NIKITIENĖ Rožė, 59 m., mirė rugs. 6, Rochester, N. Y.

PUSVASKIS Juozas E., 20 m., mirė liepos 3 d., Roxbury, Mass. (Gimęs So. Bostone.)

PETRAUSKAS Pranas, pusamžis, mirė spalio 30, Chicagoje. (Panevėžio aps. Pagirų m.)

Amerikoj išgyveno 45 metus.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Vaisvilas Anupras ir jo brolis, iš Pabalių km. Šiaulių ap.

Vaivadiūtė Marija, iš Kumelių km. Marijampolės ap.

Valavik (buv. Pečiukėnienė) Cepaitė Viktorija iš Skarių km. Joniškio vl. Šiaulių ap., sunus Albertas Valavik ir duktė Brozina Pečiukėnaitė

Valincius Matas, iš Rudnykų km. Seinų ap.

Valinskaitė - Petruskienė Magdė, iš Keturvalakių vl. Vilkaviškio ap.

Vanskis - Kuncevičius Vincas ir jo broliai, iš Balbieriškio, Marijampolės ap.

Vasiliauskas Alfredas ir Jonas, gimę Amerikoje, gyv. Porijų km., Daugėnų vl. Biržų ap.

Vaskevič (Vaskys) Valerijonas, iš Kėdainių ap.

Vasys (Vaskevič) Valerijonas, iš Kėdainių ap.

Venskis - Kuncevičius Vincas ir jo broliai, iš Balbieriškio, Marijampolės ap.

Vulmuskis - Petronaitė Stanislava, iš Taujėnų vl. Ukmergės ap. ir vyras Juozas.

Zaldarienė Marijona ir jos duktė Onutė.

Zalubienė - Kučinskaitė Ursulė, iš Biržų parap.

Zatorskis Cifrijan.

Zaranka Stasys, sunus Kazimiero ir Rozalijos, iš Ukmergės ap.

Zauka Adolfas, iš Onušio, Rokiškio apskr.

Zdanaitis Jonas.

Zelvytė Ona, iš Kintaučių km. Židikų vl. Mažeikių ap.

Žilinskas Jonas, iš Gevelionių km. Kruonio vl. Trakų ap.

Zukovska - Ciechanovicz Adelė ir jos sesuo Pokarska Aleksandra, iš Dotnuvos.

Zukowski Nikodem, gyv Cambridge. Zurauskas Tamosius, kilęs nuo Stakliškių.

Armalys Antanas ir Armalytė Bronislava.

Armanavičiute Paulina, iš Kruonio vl. Trakų ap.

Augevičius (Augilis) iš Gintalų km. Trakų ap.

Augilienė - Veimontaitės Natalijos giminės, kilusios iš Varnių vl., prašomi atsilipti.

Augilius (Augevičius) iš Gintalų km. Varnių vl. Telšių ap.

Balčimienė - Rupšytė Bronė, iš Gruzdžių vl. Šiaulių ap.

Balčimienė - Skuodžiūtė Ursulė, iš Panevėžio vl.

Baltaduonis iš Žemųjų km. Merkinės vl. Alytaus ap.

Baranskienė - Žilinskaitė, iš Molniškų km. Vilkaviškio ap.

Bartkus Jeronimas, iš Plauskinių km. Telšių ap.

Bautrukas Bronius, išvyko pas tėvą Amerikon iš Vilniaus ap. Salų ar Garvėčių vl.

Beikutė - Matukienė Julija, vyras Matukas Antanas ir vaikai Juozas ir Ona.

Beliauskas Antanas, Juozas ir Konstantinas, iš Kiškeliškio km. Alytaus ap.

Bendoriūtė Ieva, duktė Simo, iš Punksko vl.

Berčys Endrius, iš Virštininkų km. Palangos vl. Kretingos ap.

Bernadišius Povilas, iš Remanavos km. Subačiaus vl. Panevėžio ap.

Bielys iš Punksko vl. Seinų ap. Naivininkų km.

Bikovas Pilypas su žmona ir jos motina Kavalenkiene išvykę iš Kauno.

Bugenyte Marija, iš Kurkių, Ukmergės ap.

Butkietis Adolfas ir Gustavas, iš Vyšnialaukės km. Marijampolės apskr.

Butkus iš Lukšių vl. Šakių ap.

Cerniawska Marija, iš Liepojos, Cesas iš Šiaulių ap., brolis Paulinos Nemunienės.

Cetkauskas Antanas ir Jonas ir Cetkauskaitė Kazimė, iš Seštininkų km. Kupreliškio parap.

Cikotaitė - Mikušauskienė Petronėlė iš Šakių vl. Šakių ap.

Cooper (Kulpinskaitė) Ona.

Dombrowska iš Medingėnų parap. Telšių ap., vyro pavardė nežinoma, turinti farmą.

Dovidėnas Anupras, iš Panemunio, Rokiškio ap.

Eidintienė - Gaubaitė Petronėlė, iš Stalgėnų km. Plungės vl. Telšių apskr.

Federau - Guenterytė Amalija, iš Skriaudžių ir jos duktė Olga, iš Prienų.

Gedeikienė iš Jovaiškės km. Plungės vl. Telšių ap.

Gaidytė Johana.

Gaigalas du broliai iš Užablandžių km. Mašiogalos vl.

Gaubaitė - Eidintienė Petronėlė, iš Stalgėnų km. Plungės vl. Telšių apskr.

Gedvilaitė - Hinickienė Aleksandra, iš Laukuvos vl. Tauragės ap.

Genys Kazimieras iš Sviniškio km. Alytaus ap.

Genytė - Karolienė Antanina, tremtinė, duktė Petro Genio ir Veronikos Butėnaitės iš Ukmergės ap. Prašo atsilipti giminės ir pažįstamus.

Gervienė - Venkutė Marija ir vyras Gervė Kazys, iš Pažaislio vl. Kauno ap.

IS ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS

Maskvoje, komunistų partijos vadai surengė vašes delegatams iš įvairių Rusijos dalių. Stalinas pats pasiėmė savo globon vieną karštą partijos darbuotoją, atvykusį nuo Kaukazo.

Viename kambaryje Kremliuje Stalinas parodė savo svečiui į radijo mikrofoną ir sakė: "Šis mažas instrumentas

sujungtas su visu pasauliu. Mes pilame savo propagandą į jį, ir kiekvienas gyvas žmogus pasaulyje mus girdi." "Visas pasaulis girdi!" stebėjosi Kaukazietis. "Aš norėčiau jį pabandyti". "Gerai", nusileido Stalinas. "Tau leidžiū pasakyti tik vieną žodį".

Kaukazietis sugriebė į rankas mikrofoną, giliai įtraukė į plaučius kvapą, ir visa jėga suriko: "GELBEKIT!"

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's BASEMENT

Ypatingos Vertybės!

Stmbaus dydžio Cotton sukniš

2.99

DYDIS
38 iki 52

- Plonų Siūlų Perkeli
- Garantuotos Skalbimuisi
- Nešuntamų Spalvų!
- Naujo Pilno Ilgio!

Stilius A
Smagios p. i. s. k. y. je susegamos namie dėvėti darbo suknelės iš bryzuoto perkelio, su įsiutu diržu ir su karbutoais apvedžiojimais. Žalios, mėlynos ar raudonos; miero 38 iki 52.

Stilius B
Grazi gėlių marginių namie dėvėti suknelė, užpakalyje surisama, priesakyje susegama, gražiais apnama sviesios, rovedžiojimais. Gaudžinės ir mėlynos; miero 38 iki 52.

Paštu ir Telefonu Užsakymai Tildomi —Skambint Cherry 3000

Basement Housedresses

"Pasakyk man...
ar žmonės tikrai mano, kad
GARANTUOTĄ STARTĄ
apsimoka tureti?"

"Be jokio abejojimo!
96 iš 100 apsirupina juo
VĖL ir VĖL!"

**GARANTUOTAS
STARTAS**

(Jūs Startuojat...
arba mes mokam!)

"Aš išdaviau savo kostumeriams daugybę Sohio Guaranteed Starting Certificates. Kiekvieną Rudenį jų skaičius daugėja. Kai kurie nauji kostumeriai—ir beveik visi iš senųjų. Kaip žinote—"Padingo gerumo įrodymas yra jo valgymas".

"Ypatinga, taipgi, kaip kostumeriai keičia savo mintis. Nauji kostumeriai paprastai galvoja, kad pati ta Garantija yra svarbiausia... kad gera būtų, jeigu kas nors kitas užmokėtų jų garažo startavimo patarnavimo kaštus. Tačiau po pirmos žimos jie įgauna tikrą supratimą—ir tai tas, kad Sohio produktai palaiko jūsų mašiną judėjime išties žiemą, o kad ta Garantija savaime yra tik Sohio's žmonių budas parėmimui savo pasitikejimo savais produktais.

"Sohio noriai sutinka pakloti savo pinigų parėmimui savo įrodymo, kad jūs neturėsite startavimo negerovių, kuomet naudosite jų žieminius gasolinus ir lubrikantus. Sohio žino, kad šie produktai atlaikys savo. Jeigu ne... tai, tik įsivaizduokit kiek tos garantijos Sohio žmonėms kaštuotų! Tikrai, žmonės mėgsta Garantuotą Startavimą. Jie jį gauna METAS... po METO. Aš manau ir jums tas taip pat patiks."

Tai yra viskas, kad gautum
GARANTUOTĄ STARTĄ

- Pakaitimą i Sohio žiemines rūšies motorinį aliejų.
- Pakaitimą i Sohio žiemines rūšies gear tepalą.
- Naudojimą Sohio žiemines rūšies gasolino.
- Leiskit mums patikrins jūsų bataražą iki 1.250.

CLEVELANDO IR APYLINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakaras

LAPKR. 28 ŠALPOS VAKARAS

Šį sekmadienį, lapkr. 28 d., naujos parapijos salėje, 18022 Neff Road, ruošiamas kalbų ir muzikos vakaras, nuo 4:30 p.p.

Kalbės tik ką iš Vokietijos atvykęs Pranas Alekna ir Al-dona Augustinavičienė. Meninė dalį išpildys Clevelande gerai žinoma pianistė Birutė Smetonienė, dainuos lietuvių tremtinių moterų kvartetas.

Įžanga 75 centai; pilnas skiriamas suselpti badaujantių lietuvių jaunimą Vokietijoje. Bilietus gausite prie įėjimo.

LIKVIDUOJA MOKINIŲ DRAUGIJĖS

Clevelando Mokyklų Taryba išleido įsakymą likviduoti visas High School mokyklų slaptas draugijėles ir ratelius. Tokios draugijėles ir rateliai turi pranykti miesto išlaikomų viešųjų mokyklų mokyklų tarpe, skelbia savo vienbalsį nutarimą miesto mokyklų taryba.

Panašų nutarimą išleido ir Cleveland Heights miesto mokyklų taryba. Tos mokyklų grupelės turi būti likviduotos bėgyje 30 dienų nuo paskelbimo to patvirtimo.

119,814 OHIO PILIEČIŲ NEBALSAVO UŽ PREZIDENTĄ

Lapk. 22 d. iš Columbus oficialiai paskelbia Ohio balsavimų davinius iš lapkr. 2 d. rinkimų. Iš to paaiški, kad net 119,814 Ohio piliečių balsavimo dieną nematė reikalo pasisakyti už vieną ar kitą kandidatą prezidentus.

Truman gavo 1,452,890 balsų, Dewey — 1,445,684 balsus. Tie 119,814 balsai būtų galėję nukreipti Ohio balsavimų pasakmes kitaip.

Iš viso Ohio balsavimuose dalyvavo 3,138,724 piliečiai. Tie nelalsavusieji už prezidento kandidatus nulėmė gubernatoriaus rinkimus.

Gertrude Niesen Vaidins "ANYTHING GOES"

Antras "Cleveland 500" šio sezono veiklas, "Anything Goes", su garsia artistė ir juokdare, Gertrude Niesen, prasidės pirmadienį, lapkr. 29, didžiojoje Public Hall. Šis veiklas bus statomas išties savaitės vakarais ir seštadienį po pietų.

"Anything Goes" yra mažas nutolinimas nuo tu kultūrinių veiklų, kokias tas "500" iki šiolie perstatė. Bet kadangi artistė Gertrude Niesen Clevelandiečių labai mėgiama ir ji nepaprastai žavėjanti vaidina tame veikale, ji tapo pakviesta čia atlikti vadovaujamai rolei.

Prie šio veikalo pastatymo dalyvauja 40 asmenų orkestras.

CLEVELANDO policijos statistikos parodo, kad greitas važiavimas yra dažniausia trafiko nelaimių priežastis. Pergreitas važiavimas yra kaltininkas vienos iš kiekvienų keturių mirtinų trafiko nelaimių.

GERAS KAMBARYS išnuomojamas vedusiai lietuvių porai be vaikų, ar dviem dirbantiems vyrams, arba vienam. 1-me aukšte, 1932 Linn Drive, tarp Superior ir St. Clair avenue. (48)

100 MOKINIŲ 2ND STAR-STUDIED MUSICAL! CLEVELAND PUBLIC HALL NOV. 29 thru DEC. 9

GERTRUDE NIESEN

ANYTHING GOES

ROMNEY BRENT
A.E. GOULD-PORTER
DOREEN WILSON
HELEN RAYMOND

THIRD MUSICAL
DEC. 6 thru DEC. 11
SUSANNA BAKER
and WILMA SPENCE
THE GREAT WALTZ
with PATRICIA BOWMAN

EYES: 1.00 + 2.00 + 3.00
BARGAIN SAT. MAT.
1.00 + 2.00 + 3.00

—TICKETS NOW—

BURROWS TICKET OFFICE
419 Euclid Ave. Cleveland, O.

CLEVELANDO LENKIŲ MOTERŲ KLUBAS SUSIDO-MEJO LIETUVĄ

Clevelando American Polish Women's Club lapkričio 22 d. pakvietė į savo susirinkimą Em. Rasteniene, DIRVOS redaktoriaus žmoną, paskaitai apie Lietuvą ir Lietuvos moteris.

Paskaitoje buvo papasakota apie pirmąjį bolševikmetį Lietuvoje, apie dabartinį tremtinių gyvenimą ir maitinimąsi stovyklose. Po to kalbėtoja parodė susirinkusioms kelio iki Lietuvos moterų meninių darbų pavyzdžių.

Paskaita susidomėjimas buvo labai didelis. Susirinkime dalyvavo per 60 klubo narių. Klubas atstovė Anna Taronska, klubo vardu dėkodama už paskaitą, prisegė E. Rastenienei rožių koražą.

Klubas pirmininkė yra Florence Orlikowska. Šis klubas, pasirodo, labai veikliai dalyvauja tremtinių, žinoma, lenkų, šelpime. Taip pat jos daug parupino darbo-buto pažymėjimų lenkams tremtiniais ir jau yra pasitraukusios daug lenkų našlaičių.

Šalia to — yra užsimoję pastatyti lenkų kultūriniam darželyje žinomos mokslinkės, pirmutinės radio tyrinėtojos madame Curie paminklą. Toji mokslinkė buvo lenkų kilmės, nors ir Prancūzijos pilietė. Paminklas kaštuosias 1,700 dolerių. \$1,100 esą jau sudaryta. Neblogas pavyzdys Lietuvių Moterų Klubui!

MIRĖ JOHN J. BOYLE

John J. Boyle, per 16 metų tarnavęs Cuyahoga apskrities izdininku ir dabar vėl išrinktas dar vienu terminui, nesulaukė jau dienos kada galės užimti tarnybą: jis mirė lapkričio 22 d., sulaukęs 76 metų amžiaus.

Jis jau kelis metus sirgino jo ir mažai kada galėjo nueiti į savo tarnybos vietą, tačiau žmonės už jį balsavo ir žinodami, kad jis jau persenas ir kad dėl nesveikatos negali darbo atlikti, bet alga vistiek ima. Jo alga buvo \$7,200 metuose.

Už kandidatą jo vietai užpildyti įvyko tam tikrų varžytinių; Demokratai paskyrė izdininku Leslie R. Monroe, apskrities savivaldybės reikmenų supirkimo agentą.

RKO KEITH'S 105TH STREET THEATRE

Siame teatre matysite sekantįjį idomias filmas:
Lapk. 28 iki 30: "Leather Gloves" ir "Rusty Leads the Way".

UŽMUSTA 83

Trafike nelaimėse Clevelande nuo šių metų pradžios iki lapkričio 22 d. užmusta 83 žmonės, lygiai tiek, kiek tuo pačiu laikotarpiu 1947 metais.

MIRIMAI

Pvt. ANTON A. YUSKA, 27 metų, nuo 3239 E. 48 Street, kurs žuvo mušyje Italijoje 1944 m. spalio 13 d., pašarvotas Del-la Jakubs Funeral Home, 6621 Edna ave. Laidojamas šeštadienį, lapkričio 27, Kalvarijos kapinėse, su militarinėmis iškilėmis; pamaldos įvyks tą rytą (9:30) val., Sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko jo motina, Julia, ir dvi seserys, Mrs. Gladys Janowski ir Margaret F. B. Smith.

RUZIANSKAS Bernardas, 68 m., nuo 1568 E. 43 st., mirė lapkr. 20, palaidotas 23 d.ena, Highland Park kapinėse.

Amerikoje išgyveno 45 metus, iš jų 35 metus Clevelande. Liko 4 vaikai: Anna Walker, Albertas, Antonia Bauza, Albinas Lucas.

KELLAT (Kelaitis) Kasperas, 57 m., nuo 7931 Dorver ave., mirė lapkr. 21, palaidotas 26, Highland Park kapinėse.

Velionis Clevelande išgyveno 37 metus, paėjo iš Rupeikių k., Šimkaičių p., Raseinių ap. Paliko brolį Joną Clevelande, Juozą Chicagoje, ir seserį Marię Almonienę, Clevelande.

Šių dviejų laidojime patarnavo Wilkels Funeral Home.

PADEKA

Mirė mūsų motinėle Magdalena Rugėnienė. Palaidota lapkričio 11, Lakeview kapinėse.

Amžinai nutilusi negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė paskutinįjį patarnavimą ir palydėjo į amžinybės vietą.

Mes, apgailėdami mūsų motinėle, reiškiamė nuosirdžią padėką visiems velionės giminėms ir draugams už dalyvavimą šermenyse, už atsiųstas gėles. Dėkojame Lietuvių D. P. draugijai už karsto nešėjų parupinimą. J. Žebriui už pasakytą kalbą kapinėse prie velionės karsto, Amerikos L. Moterų klubui, Wilkels Funeral Home už malonų patarnavimą, ir visiems, kurie mums patarnavo ir užjautė šioje liudnoje valandoje, reiškiamė nuosirdžią padėką.

Velionės šeima.

AUTO NELAIMIŲ BUNA IR TOKIŲ

Du jauni lietuviai — A. J. Pastarnokas, nuo 6724 Bayliss ave., ir Margareta Pelvalis, nuo 8007 Miles ave., lapkr. 20 d. važiuo automobiliu Richmond Road, tarp Cedar ir Fairmount Roads. Staiga jiems į kelią išbėgo stirma, kurią nenorėdama užmušti, M. Pelvalis pasuko automobilį į šalį. Tačiau stirma buvo užgauta vistic, o jų automobilis, nulėkęs nuo kelio atsimušė į stulpą taip labai, kad visas veik sudaužytas. Laimė tik, kad jiedu išliko gyvi, bet turėjo būti nuvežti į ligoninę.

PLIGHT OF A LITHUANIAN PRIEST IN SOVIET RUSSIA

(Continued from last week)

One day in 1933, Rev. Dainys and his fellow-prisoners were shaved of their unkempt beards, dressed in better clothes, given better food, and were taken to some locality in the town, seated in the prison auto, called "Black Crow." There were ten priests in the group: Msgr. Matulionis, Revs. Dainys, Cegys, Paulavicius, Pranciškis, Bugenis, Paskevicius, Iljinas, Ladyga, and Jurianas. They were ordered to alight and were led by the prison guards to some fine building and told to wait in an elegant waiting room. From there they were summoned one by one to the next room, from which none of them returned. Those who remained wondered what fate was awaiting them; was it possible that the GPU had devised such a theatrical way of sending them to their death?

Finally it was Rev. Dainys' turn. "Hardly had I entered through the door," relates Rev. Dainys, "when a tall, greying, kind-faced gentleman arose from his writing desk, approached me and said, extending his hand: 'I am Baltrusaitis, accredited Minister of the Lithuanian Republic. I greet you in the name of my Government and announce that an agreement has been signed with the Soviet Government to exchange you for persons desired by the Soviets (forty Communists, agents of the Soviet Government, were handed over by Lithuania in exchange for the ten priests, Ed.) Do you wish to return to Lithuania?"

"I swayed slightly in my utter astonishment. When I recovered, I was holding the Minister's hand and repeating: 'I do want to, Mr. Minister, I do.' Some man in Soviet uniform who was standing by the window, made a grimace and said to Baltrusaitis: 'Why even ask, Mr. Minister? Undoubtedly he will be better off in Lithuania than in our prisons.'

"After the interview with the Lithuanian Minister," continues Rev. Dainys, "... I found others of our group who had already seen the Minister. We were all transported with joy; we shed tears, embraced each other, asked one another if this was not just a dream. All ten of us were conveyed in the "Black Crow" back to prison. Here we found food already sent by the Lithuanian Legation, the like of which we had ceased to dream of. Only Msgr. Matulionis was thoughtful and silent, and suddenly said: 'I for one, refused to return.' We were stunned. ... But the Monsignor repeated: 'I told Mr. Baltrusaitis that I want to remain in Russia, and believe me, for very important reasons.' Our persuasion and our pleas were of no avail. He remained adamant. However, probably because of some oversight of the Soviet officials, the name of Msgr. Matulionis was also inscribed in the list of returnees, which a prison official read to us some time later. Msgr. Matulionis bent his head and said: 'It seems that such is the will of God. So be it. God knows that my desire to remain was sincere.'

Rev. Dainys relates how the Moscow station was emptied and fenced off from the general public when those ten "criminals" were put on a special train with barred windows reserved for them, how they were searched, and how prison marks on their clothing were conscientiously erased with pitch; how on the Latvian border they were formally handed over to a representative of the Lithuanian Government, and how they saw with what sadness in their faces the exchanged Soviet agents proceeded to their Red homeland; how enthusiastic were the ovations of the crowds greeting them in Daugapilis, where they were formally greeted by the Latvian Bishop Springovicius and by a representa-

DIRVAI išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—pasiųskit prenumeratą dabar ir Dirva jus tuoj lankys.

K. S. KARPIUS
NOTARY PUBLIC

Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Polish and German Legations? Unsuccessful in their attempt to get information, the NKVD released Rev. Dainys, saying, however, that there would be more such interviews.

Indeed, persons bearing summons often appeared, but Rev. Dainys always avoided being at the house of the Apostolic Administrator and instead went to stay with private people. The NKVD began to question the Apostolic Administrator himself. It could be surmised that they wished to eliminate his institution, and to arrest his associates, or even the Administrator as well. The Apostolic Administrator resolved to remain at his post no matter what the outcome might be, but persuaded Rev. Dainys to take advantage of the commencing repatriation of persons of German origin to Germany, and this way to slip out of the hands of the NKVD.

Rev. Dainys inscribed his name as a "Hausgenosse" (friend of the family) with one family listed for repatriation (the head of the family was German, and his wife was Polish), and provided himself with the necessary papers; however, the stolic Administrator in Tallinn was called to the attention of a Soviet "screening" commission in Tallinn. From then on, the eye of the NKVD was upon him and they began searching for him. With great difficulty, Rev. Dainys managed to remain in hiding in Tallinn; then, with the same family, he went to Riga, slipping through the Soviet control commission there, and thus came to Germany "voluntarily" in

the beginning of 1941. Soon after his departure, the Apostolic Administrator, who has not been heard from since, the NKVD also arrested Rev. Dainys' companion in misfortune, Rev. Paskevicius, who did not take advantage of the opportunity to go "voluntarily" to Germany. In the spring of 1941, Rev. Paskevicius was murdered at Daugapilis. During the second Soviet occupation of Lithuania, Bishop Matulionis was arrested and deported (he later died in exile).

(The End)

Why
Pay More?

CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

We are happy to announce...

OUR APPOINTMENT
AS FRANCHISE DEALERS FOR

DUMONT

TELEVISION RECEIVERS

AND WE CORDIALLY INVITE YOU TO VISIT OUR
NEW TELEVISION STUDIO AND SEE

TELEVISION AT ITS FINEST ON

THESE SUPERB BIG SCREEN RECEIVERS

THE VICTORY FURNITURE & APPLIANCE CO.

Convenient Budget Plan
FOR COMPLETE HOME FURNISHINGS
10412 Superior Ave. (Free parking in rear of store) CEDAR 3610

VIENAS IŠ GREIČIAUSIA KYLANČIŲ
HUDSON PARDAVĖJŲ

siulo Jums šio meto automobilį
Pamatykit modernią jo išvaizdą!

49

ŠTAI JUMS PROGA ISIGYTI PILNAI ĮRENGTĄ 4 DURŲ SEDANĄ, mažai važinėti, su visais priedais iš fabriko. Užėkite pas mus pasiteirauti smulkmenų. Įkainuotas ir paruoštas tuojau Jums perduoti. Dabar kainos visiškai priderintos prie Jūsų kišenės. Savo karo įmainymas nereikalingas. Jūsų automobiliui didelis įvertinimas.

American Motor Sales Co.
Tiesioginis HUDSON fabriko atstovas
7122 Broadway Michigan 7200

Help Wanted -- Female

GIRLS FOR CHORUS

EXPERIENCE NOT ESSENTIAL

INSTRUCTION FURNISHED AT THEATRE
EXPENSE WHILE YOU ARE WORKING.

EXCELLENT SALARY AND CONTINUOUS
PLEASANT ENGAGEMENT.

Apply at the Theatre, daily, between 1 and 4
in the afternoon, or between 7 and 10 at nite.

ROXY THEATRE

EAST NINTH STREET AT CHESTER